

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: Од пре три године у Фонду ПИО почело је спровођење стандардне годишње анкете у циљу испитивања задовољства корисника и осигураника

КОНТАКТ ЦЕНТАР

Радним данима
8-15h

0700/017-017

по цени локалног позива

011/3060-680

за позиве са мобилног
телефона и из иностранства

ЗАДОВОЉСТВО ГРАЂАНА НАЈВАЖНИЈЕ

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:

Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**

Весна Анастасијевић

РЕДАКЦИЈА:

Париска бр. 9,
11000 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:

011/2030-745
факс: 2638-201

**ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
ЗА ВОЈВОДИНУ:**

Мирослав Мектеровић
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:

Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:

011/2030-745

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:

www.pio.rs/glasosiguranika

Празник цркве, државе и војске

У Србији се 15. фебруар, Сретење, слави као сећање на 1804. годину када је у Орашцу почела борба за ослобођење од Турака. Такође, на исти дан 1835. године Скупштина у Крагујевцу прогласила је први Устав Србије, који је означио и почетак савремене српске државности. Стога је Скупштина Србије 10. јула 2001. године одлучила да Сретење буде Дан државности, а од 2012. овај празник слави се два дана – 15. и 16. фебруара.

У народу се веровало да на Сретење почиње прелазак из зиме у пролеће. Обично се каже да ако је на Сретење облачно – онда ће крај зиме бити леп, а ако је ведро, биће хладно и ветровито и зима ће још потрајати.

Од Сретења, по народном веровању, дани су видно дужи, а ноћи краће, те стога сељаци кажу: „Сретење обретење“. Још се верује да се тога дана срећу зима и лето и прекорно се поздрављају: „Ти мени дајеш голе и босе људе, а ја теби обучене“, казује зима лету,

Шта се празнује на Сретење

На Сретење 1804. године подигнут је Први српски устанак.

На Сретење 1835. године донет је Сретењски устав, први демократски устав Србије, па је овај дан слављен и као Дан уставности.

Од 2002. Сретење се прославља као Дан државности Републике Србије.

Од 2007. на Сретење се обележава и Дан Војске Србије

Од 2007. године на Сретење се обележава и Дан Војске Србије. Тај празник је изабран за Дан Војске јер су војни успеси у Првом српском устанку водили ка стварању српске војске и државе у 19. веку, а тада су се први пут јавили организовани облици оружане силе будуће српске државе.

Српска православна црква учи да је Богородица на Сретење, четрдесетог дана од рођења Исуса Христа, отишла у храм да принесе жртву и тамо срела старца Симеона који је у малом Исусу препознао Спаситеља. Тај сусрет Исуса и праведног старца је хришћански празник – Сретење Господње. Овај празник прославља се од 541. године.

а лето одговара: „Истина, али се мени много више радују него теби“. Од овог дана више не може бити онакве студени као пре тога. На Сретење, кажу, мечка излази из своје јазбине и погледа низ сунце: ако спази своју сенку, враћа се у јазбину да продужи спавање још шест недеља јер ће и зима још толико трајати; ако је не види, упуту се у шуму, да тражи храну.

Врапци до Сретења бирају своје невесте, а на тај дан се венчавају и тада су најгласнији и најбучнији. Девојке стога на овај празник добро гледају кога ће првог ујутро срести, јер ће и младожења, кажу, бити исти такав по души и изгледу.

Припремила: В. А.

УПРАВНИ ОДБОР РФ ПИО

Приоритет – повећање ажурности у раду

Чланови УО усвојили Програм рада и План јавних набавки за текућу годину

Програм рада РФ ПИО за 2015. годину садржи активности Фонда у свим сегментима пословања чија ће реализација допринети остваривању усвојених стратешких циљева. За извршење Законом утврђених надлежности Финансијским планом Фонда за 2015. годину предвиђено је 579,6 милијарди динара, од чега је за исплату пензија и осталих права из пензијског и инвалидског осигурања планирано 562,8 милијарди динара, што је 97,10 одсто укупних расхода и издатака.

Планом рада за ову годину предвиђено је да пословну годину обележи повећање ажурности у раду и унапређивање успостављених пословних процеса подизањем квалитета пружених услуга. Крајњи циљ ових мера је ефикаснији кориснички сервис, убрзање управног поступка и доношење решења о правима из пензијско-инвалидског осигурања у законским роковима. Посебна пажња биће посвећена ажурирању матичне евиденције, чувању података о осигураницима и корисницима права. Радиће се и на изменама и допунама постојећих програма ради постепеног преласка на електронско преузимање података за матичну евиденцију што треба знатно да убрза и поједностави процесе примања и и чувања података и доношења решења.

За текућу годину планирано је успостављање нових организационих делова Фонда с циљем да се побољша рад и организује професионално обављање битних сегмената који до сада нису на одговарајући начин били организовани. То се пре свега односи на формирање сектора који ће се бавити питањем имовине Фонда. Овај нови сектор ће, када буде формиран, прикупљати, пописивати и обрађивати податке о имовини Фонда, а затим радити на томе да та имовина буде уписана као власништво Фонда. На основу свега тога биће формирана јединствена евиденција непокретности којима Фонд располаже и на тај начин ће се створити основа за остваривање прихода од те имовине, што ће утицати на финансијску стабилност Фонда, речено је на седници УО. Још један нови организациони сегмент биће формиран у складу са Законом о јавним набавкама и то одељење ће имати обавезу да контролише како планирање свих набавки, тако и квалитет пружених услуга и испоручених добара, односно извршених радова.

Чланови Управног одбора усвојили су и План јавних набавки за ову годину, као и измене и допуне Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Фонду.

В. А.

За директора именована Драгана Калиновић

Чланови Управног одбора РФ ПИО су на седници од 30. јануара ове године за директора Фонда у наредном четворогодишњем мандату именовали Драгану Калиновић, на основу сагласности коју је на својој седници дала Влада Србије 23. јануара.

Претходно, на седници Управног одбора РФ ПИО одржаној 16. јануара 2015. године отворена је конкурсна документација свих 11 кандидата који су конкурисали за радно место директора Фонда. После закључка да су сви кандидати документа предали у законском року, пажљиво и темељно су размотрене све пријаве. Чланови УО су великом већином гласова Влади РС за директора РФ ПИО у наредне четири године предложили Драгану Калиновић.

Нове основице осигурања

За грађане који сами плаћају допринос за пензије, од уплате за фебруар 2015. важе нове основице осигурања које су у односу на претходни период више за 2,94 одсто (због усклађивања са кретањем зарада у претходном кварталу).

Заинтересовани могу да се одреде за једну од 13 основица осигурања, независно од стручне спреме коју имају. По Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање, најнижа осно-

Основица осигурања	Допринос месечно
22.357	5.812,82
25.551	6.643,26
34.494	8.968,44
41.521	10.795,46
51.102	13.286,52
55.574	14.449,24
73.460	19.099,60
81.125	21.092,50
99.011	25.742,86
127.756	33.216,56
191.634	49.824,84
255.512	66.433,12
319.390	83.041,40

вица износи 35 одсто просечне републичке зараде из претходног тромесечја, што је 22.357 динара, а највиша пет просечних плата, односно 319.390 динара.

Допринос за пензијско и инвалидско осигурање је 26 одсто, што значи да ће се месечни издатак кретати у распону од 5.812,82 до 83.041,40 динара. Ови износи примењиваће се за уплате доприноса за фебруар, март и април 2015. године.

Г. О.

ФОНД ПИО НА УСЛУЗИ ГРАЂАНИМА

Задовољство корисника најважније

Сектор за односе с јавношћу Фонда ПИО пре три године почео је спровођење стандардне годишње анкете у циљу испитивања задовољства корисника услуга Фонда. Анкета организована крајем 2014. године, дакле трећа по реду, била је у методолошком смислу најпотпунија до сада а обухватила је и највећи број испитаника. Она је спроведена током новембра и децембра, а испитивање је обављено у свим филијалама. Број анкета који је дистрибуиран филијалама одређен је у зависности од броја корисника и осигураника на територији коју филијала обухвата, а више од 2.000 анкетних листића ушло је у коначну анализу, што је свакако највећи број до сада. Захваљујући запосленима из Сектора информационих технологија Фонда ПИО, који су креирали посебну апликацију за обраду добијених података, посао је умногоме био олакшан.

Резултати показују да се корисници и осигуранци о правима из пензијског и инвалидског осигурања најчешће информичу путем правне помоћи у филијалама Фонда – нешто мање од 53 процента укупног броја испитаника, затим са интернет странице Фонда нешто више

од 17 одсто испитаника, док се путем медија о правима из ПИО информичу 13 одсто испитаника. Једно од питања у анкети односило се на поверење у РФ ПИО, и највећи проценат ис-

Укупно девет анкета током 2014.

Поред велике годишње анкете која је обухватила све филијале, током прошле године Сектор за односе с јавношћу спровео је још осам анкета којима се испитивало задовољство корисника услуга Фонда ПИО. Пет анкета спроведено је током међународних саветодавних дана организованих са представницима фондова ПИО из Хрватске, Аустрије и Немачке. Такође, спроведене су и две анкете на штандовима које је Фонд имао на Сајму књига и Сајму за треће доба, а једна мини-анкета је први пут током 2014. године била постављена и на интернет страници Фонда ПИО.

питаника, 74 одсто, навео је да има поверења у Фонд.

Задовољство корисника различитим аспектима услуга Фонда испитивано је петостепеном скалом. Процент задовољних испитаника највиши је у случају љубазности запослених, па је овим аспектом услуга задовољно 87 одсто испитаних, док је најнижи проценат задовољних брзином решавања захтева, 69 одсто. Највећи је број незадовољних условима у просторијама Фонда, 11 одсто, док је најмање незадовољних у случају оцене стручности запослених – свега три одсто.

Након одговарања на питања испитаници су имали могућност да напишу неку сугестију, коментар или предлог што су учинила укупно 192 испитаника. Већину од 52 одсто чинили су позитивни коментари, нега-

тивних је било 22 процента, негативних 16, док се 18 одсто односило на предлоге. Међу позитивним коментарима, поред уопштених похвала и истицања љубазности, било је и оних упућених лично појединим запосленима или одређеним шалтерима, док су се негативни најчешће односили на организацију и процедуре, споро решавање захтева, као и на неадекватне услове у просторијама.

С обзиром на то да је циљ спровођења овакве врсте испитивања побољшање пословања Фонда и приближавање потребама корисника, након детаљне анализе добијених резултата и за сваку филијалу посебно, предузеће се потребни кораци да би се побољшали аспекти којима корисници нису у довољној мери задовољни.

Весна Кадиф

Интернет страница Фонда све посећенија

Од почетка 2012. године, када је са радом почео нови модернизован сајт Фонда, бележи се стални пораст броја посета. Тако говоре и последња поређења – посећеност сајта током 2014. године била је за 25 одсто већа у односу на 2013. Убедљиво је најпосећенија насловна страница, на којој се грађани, поред осталог, могу информисати о датумима исплата пензија, али и имати приступ Корисничком сервису, где помоћу јединственог пин кода (приступне шифре) могу проверити колико тачно радног стажа имају и да ли су им за све то време плаћени доприноси. Укупан број издатих пин кодова од јуна 2010.

године, када је почео са радом овај сервис за грађане, до данас износи 49.982, а само у 2014. години издата су 9.332 пин кода. Грађани, поред тога, помоћу свог матичног броја могу претражити базу покренутих поступака по споразуму са Словенијом. Кориснички сервис на сајту Фонда омогућава и послодавцима да провере исправност М4-К пријава, а укупан број провера које су на овај начин спровеле фирме у Србији, од априла 2010. када је овај сервис за послодавце почео са радом, износи 27.364, док је само током прошле године извршено око 8.500 провера. Интернет страници Фонда највише се

приступа из Београда, а затим из Новог Сада и Краљева, а након Србије, одакле је током 2014. забележено 90 одсто од укупног броја посета, сајту се најчешће приступа из БиХ, затим САД, Црне Горе, Хрватске. Преко рубрике „Контакт“ грађани су Фонду прошле године упутили нешто мање од 7.500 питања, што је за пет одсто више у односу на 2013. С обзиром на све бржи развој и доступност нових технологија, не изненађује ни податак да је број посета сајту Фонда током последњих шест месеци 2014. године са мобилних и таблети уређаја повећан за чак 84 процента у односу на исти период претпрошле године.

Више од предвиђеног броја

Зора Канкараш, саветница директора Покрајинског фонда ПИО, саопштила је на почетку ове године неколико добрих вести за кориснике пензија када је у питању коришћење њиховог права на бесплатну рехабилитацију у здравствено-стационарним установама и бањско-климатским лечилиштима о трошку Републичког фонда ПИО. Најважнија је информација да ће и ове године бити расписан конкурс и да ће наши пензионери бити упућивани на бесплатну десетодневну рехабилитацију у бањама Србије, као и да ће у јануару и фебруару још 80 пензионера из Војводине отићи на рехабилитацију (они који су то право стекли прошле године али га из неког разлога нису још искористили).

Добра вест је и да је у филија-

Зора Канкараш

лама РФ ПИО из Војводине већ до 25. децембра прошле године утрошено 99,21 одсто планираних средстава за ту намену, јер је од одобрених 82.101.849 утрошено 81.454.618 динара. Такође, уместо 2.828 пензионера, колико је предвиђено да оде пут бања и РХ центара Србије, из ових филијала је до тог датума упућен 2.931

корисник пензија свих категорија, што је за 103 више од укупно предвиђеног броја за 2014. годину.

Да подсетимо, на конкурс за бесплатну рехабилитацију пријавила су се 9.542 пензионера свих категорија из Војводине. Од тог броја, 7.134 су испунили услове из конкурса, а 2.408 није. Најчешћи разлог због којег су захтеви одбијени (1.406 случајева) јесте тај што су то право већ користили у претходних пет година. Наиме, сада су у бази података Фонда сви пензионери који су у том периоду боравили у бањама Србије, те је могуће веома брзо и ефикасно утврдити ко је већ био на бесплатној рехабилитацији. Прошле године је, осим у РХ центре и бање на територији Војводине, више од две стотине пензионера упућено и у пет бања у унутрашњо-

сти Србије, и то у Бању Ковиљачу, Ивањицу, Врњачку Бању, Пролом бању и на Златибор.

Према речима Зоре Канкараш, највећи број пензионера је у бањама боравио током сезоне, и све око овог посла је текло без икаквих већих проблема. Број појединачних приговора је јако мали и решаван је „у ходу“ на задовољство корисника.

– Сарадња са пензионерским организацијама на терену, и организација посла у Фонду, била је на завидном нивоу, што показује и изузетно висок проценат утрошка одобрених средстава. Сви су већ ухотани у овом заједничком послу, а ми у Дирекцији ПФ смо само координирали њихов рад – изјавила је са видним задовољством саветница директора ПФ, Зора Канкараш.

М. Мектеровић

РАНКИ ЈАГРОВИЋ ИЗ ФОНДА ПИО УРУЧЕНА НАГРАДА ЗА НАЈБОЉЕГ СЛУЖБЕНИКА НОВОГ САДА

Препозната љубазност иза шалтера

На годишњој Скупштини Удружења власника рачуноводствених агенција Новог Сада (УВРА), одржаној 22. јануара ове године у просторијама Привредне коморе Војводине у Новом Саду, свечано је додељена награда „Најфер службеник“. Најбољем јавном службенику Новог Сада, Ранки Јагровић из Филијале РФ ПИО Нови Сад, признање је уручио Јован Беара, председник УВРА.

Како је „Глас осигураника“ већ писао, Ранка је ово признање добила у конкуренцији неколико стотина шалтерских радника и службеника у Новом Саду који непосредно и свакодневно комуницирају са странкама, у анонимној анкети коју су крајем 2014. године организовале новосадске књиговодствене агенције. Предлагани су службеници државних и јавних установа који се издвајају по љубазности према странкама, по брзом и квалитетном резултату, поверљивости и услужности.

Како је на свечаном делу Скупштине рекао Тодор Коренић, председник Скупштине УВРА, већина медија данас извештава о ружној страни и негативним примерима из рада запосле-

них у јавним службама, а њихово удружење овом новоустановљеном наградом жели да подсети јавност да има и оних службеника који својим радом заслужују похвалу за професионалан и љубазан однос према странкама.

Стога, они награђивањем најбољих желе да мотивишу и све остале јавне службенике да се активирају и побољшају квалитет својих услуга.

– Најфер службеника никад доста – истакао је Јован Беара приликом подношења извештаја о резултатима анкете. А Илија Шакић, директор Филијале РФ ПИО Нови

Сад, који је са Радославом Тимотијевићем, шефом Одсека за финансијске послове самосталних обвезника доприноси и Ранкиним непосредним руководством у Филијали, с поносом присуствовао овој свечаности, изјавио је да је Ранка заслужила ову награду јер је и у Филијали цењена као изузетно вредна, ефикасна, услужна и љубазна службеница. Они очекују да ово признање Ранки, која је крајем децембра отишла у пензију, буде мотив и осталим запосленима да наставе њеним путем.

Ранка Јагровић је још једном нагласила да је у Фонду ПИО радила више од 36 година и да јој је увек било на уму да је ту због грађана и у служби својих суграђана. Додала је и да су њене колеге, такође, заслужне за ово признање, јер су сви увек радили као један добар тим. С друге стране, из Удружења власника рачуноводствених агенција поручују да у шуми неодговарајућих, добри службеници остају невидљиви, али само до тренутка када о њима одлучују крајњи корисници услуга – задовољне странке.

Мирослав Мектеровић

Програм стручне праксе за 120 незапослених у Врању

Градоначелник Врања, Зоран Антић, потписао је Споразум са Националном службом за запошљавање о спровођењу мера локалног акционог плана запошљавања. Ове мере ће бити примењиване sukcesивно, током 2015. године, а прва од њих је програм стручне праксе.

Овај програм предвиђа ангажовање 120 лица са евиденције НСЗ и за то ће из градског буџета бити издвојено 27,8 милиона динара.

За обуке 100 лица на захтев послодавца биће одобрено два милиона, а за 50 субвенција за запошљавање осам милиона динара. Град ће подржати и субвенције за 60 новоотворених радних места износом од шест милиона динара.

Пријаве за СТБ уређаје

У центрима за социјални рад и у Фонду ПИО последњих дана појачане су гужве због предаје захтева за доделу бесплатних СТБ уређаја.

Грађани који примају социјалну помоћ, као и корисници права на додаток за помоћ и негу другог лица, које остварују преко центра за социјални рад, захтев подносе у центру за социјални рад, а пензионери који живе сами и чија пензија није већа од 13.288,01 динар и корисници права на ТПН које остварују преко Фонда ПИО, захтеве подносе у филијали ПИО фонда према месту пребивалишта.

Уредбом Владе Србије прописано је да пензионери чија пензија не прелази наведени износ, поред пријаве, треба да доставе личну карту на увид, последњи чек од пензије и доказ да живе сами (изјава два сведока оверена код надлежног органа, потврда коју је издао председник скупштине, односно савета станара, или потврда месне заједнице). У оквиру права на туђу помоћ и негу уврштена су инвалидна деца, као затечено право, деца осигураника која су, по прописима који су важили до 31. маја 1992, остварила право на туђу помоћ и негу. У том случају треба као доказ поднети чек од пензије, на основу којег се тачно може утврдити ко је исплатилац туђе помоћи и неге.

Пожељно је да се пријаве поднесу што пре, мада је Уредбом предвиђено подношење до јуна. Уређаји ће се достављати на адресе наведене у пријавама.

Међународни скуп о положају пензионера у фебруару

Геронтолошко друштво Србије и Удружење синдиката пензионера Србије на консултативном састанку одржаном средином месеца договорили су се о организацији међународног скупа на тему „Правни положај пензионера данас“. Скуп је планиран за фебруар ове године а теме би биле: Економски и правни положај

пензионера, Осиромашење популације пензионера у земљама у транзицији у региону, Неотуђиво право на пензију и Насиље над старијима.

Учесници скупа биће Међународна организација синдиката Европе и представници пензионерских синдикалних организација из земаља у окружењу.

Пирот: стипендије за 18 студената

Општина Пирот расписала је конкурс за доделу 18 студентских стипендија за текућу школску годину. Стипендије ће бити додељене искључиво студентима који се школују за дефицитарна занимања на основу евиденције НСЗ и утврђених потреба у предузећима и установама, као и на основу постигнутог успеха у студирању.

Ово је друга година заредом како се додељују стипендије студентима, а износ је остао непромењен – 7.000 динара месечно, 10 месеци у школској години.

Београд: стимуланс високошколцима

Најбољи студенти Универзитета у Београду, њих 150, добиће од града стипендије од по 88.000 динара. Како је прецизирала Градска управа у конкурсу објављеном 15. јануара на сајту града Београда (www.begrad.rs), стипендија ће се исплаћивати четири месеца, а њен нето износ је 22.000 динара по кориснику.

Студентима природно-математичког усмерења биће додељене 74 стипендије, друштвено-хуманистичких наука 48, а 28 стипендија намењено је студентима уметничког усмерења.

Градоначелник Београда, Синиша Мали, рекао је тим поводом да је ово важна одлука јер се на овај начин стимулишу студенти да остану у земљи и да схвате да се сваки рад исплати.

Просечна плата у децембру 49.970

Просечна нето зарада у Србији у децембру 2014. била је 49.970 динара и номинално је виша за 13, а реално за 13,5 одсто него у новембру, објавио је Републички завод за статистику. Нето зарада је номинално нижа за 1,7 одсто а реално за 3,3 процента него у истом месецу 2013. године.

Просечна бруто зарада исплаћена у децембру била је 68.739 динара што је, у односу на просечну бруто зараду у новембру, номинално више за 12,7, а реално за 13,2 одсто. Бруто зарада исплаћена у децембру 2014. године номинално је нижа за 1,9 одсто, а реално за 3,5 одсто од просечне зараде са порезима и доприносима у истом месецу 2013. године.

Просечна нето зарада исплаћена у периоду јануар–децембар 2014, у односу на просечну нето зараду исплаћену у истом периоду 2013. године, номинално је виша за 1,4 одсто, али је реално нижа за 1,5 одсто.

Београд: иста цена превоза за старије од 65 година

Сви Београђани старији од 65 година и даље ће моћи да користе градски превоз са годишњом картом за коју ће на почетку године издвајати 407 динара, без обзира на висину прихода. Градска управа је одлучила да задржи стари ценовник за персонализоване картице за све категорије и да не мења тарифе за месечне допуне од 1. фебруара.

Биланс тога што ће најстарији путници остати заштићени од виших цена јесте да неће бити појефтинјења за све друге категорије како је било предвиђено измењеним тарифним системом који је град

представио крајем прошле године. Запослени ће уместо планираних 2.990 динара наставити да сваког месеца плаћају 3.275 динара, а за повлашћене категорије попут незапослених, средњошколаца, студената... цена ће остати 1.120, уместо најављених 1.090 динара. Толико ће месечно издвајати и пензионери млађи од 65 година.

Позитивна Србија у Нишу

У оквиру „Дечјих зимских чаролија“ одржаних на Нишком сајмишту, Удружење грађана „Позитивна Србија“ организовало је 12. јануара манифестацију „Дан хуманости и солидарности“.

Акција је окупила установе и удружења социјалне заштите, с циљем да 2015. буде година хуманости и солидарности у граду Нишу и Републици Србији. Том приликом одржана је аукцијска продаја уметничких радова особа са хендикепом, а посетиоци су могли да купе и радове чији су аутори деца ометена у развоју.

Малишани су уживали у представи глумца Позоришта лутака, а било је и пуно других изненађења.

Допринос организовању Дана хуманости дала је и „Тржница“ уступивши простор за постављање мини-зоолошког врта и мини-луна парка.

Инђија: бесплатан превоз за пензионере

Сви пензионери општине Инђија имаће ове године право на бесплатан јавни превоз. Пензионери не морају да подносе захтеве, а легитимације ће им бити послате на кућне адресе, најавио је Петар Филиповић, председник општине Инђија.

Поред пензионера, у општини Инђија право на бесплатан превоз имају и ђаци основних и средњих школа, као и труднице, а субвенције за јавни превоз ове године износе више од 50 милиона динара.

Свилајнац: осмех на дар

Волонтерска организација Свилајнац – ВОС успешно је реализовала хуманитарну акцију студентске уније „Осмех на дар“.

У припреми новогодишњих пакетића за малишане здушно су им помогли грађани Свилајнца. Велики допринос дали су и ученици Средње школе Сви-

лајнац, ОШ „Стеван Синђелић“, Војска Србије, Синдикат ЈКП „Морава“ Свилајнац, као и Канцеларија за младе.

Сакупљено је око сто пакетића који су подељени малишанима из социјално угрожених породица у селима општине Свилајнац.

ПРИЗНАВАЊЕ СТАЖА ПОДРАЗУМЕВА ДОКАЗИВАЊЕ ПОСТОЈАЊА РАДНОГ ОДНОСА

Утврђивање својства осигураника

При решавању захтева за пензију стручне службе Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање често имају тешкоће у утврђивању укупног стажа и зарада које је подносилац захтева остварио, зато што послодавац није благовремено предао Фонду пријаве о тим подацима. Неретко се дешава да о појединим периодима у матичној евиденцији не постоје никакви подаци, па чак ни пријава на осигурање – баш као да радног односа заправо никада није ни било. Такође се наилази и на случајеве осигураника који су обављали самосталне делатности о којима подаци нису регистровани у матичној евиденцији.

У оваквим ситуацијама, да би се уопште разматрало питање признавања стажа неопходно је претходно спровести поступак утврђивања својства осигураника. У овом поступку утврђује се да ли запослење, или самостална делатност коју је осигураник обављао уопште имају све потребне елементе предвиђене одговарајућим прописима да се за њих утврди својство осигураника и могућност уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, а самим тим и да се ти периоди признају у стаж осигурања и урачунају у укупан стаж при утврђивању испуњености услова за признавање права на пензију.

У случају да је осигураник обављао самосталну делатност, задатак је донекле олакшан. Самосталне делатности региструју се у одговарајућим регистрима и упис у те регистре представља конститутивну чињеницу, односно чињеницу која је од одлучног значаја за утврђивање својства осигураника. Тако за самосталне професионалне делатности (уметничке, естрадне, преводилачке и сличне) евиденцију воде репрезентативна удружења која воде евиденцију о чланству и на основу података из своје евиденције издају уверења. При утврђивању својства осигураника, претходно се од одговарајућег удружења прибавља доказ о периоду чланства у удружењу, као и о томе када је то чланство регистровано у евиденцији. Важно је нагласити да ретроактиван упис у чланство удружења нема правно дејство, јер је дан уписа у регистар чланова чињеница која опредељује почетак и престанак осигурања. Осим чланства у удружењу, за утврђивање својства могу да бу-

стоји податак о почетку, али не и о престанку запослења. Уколико је послодавац и даље активан, ради утврђивања података пре свега се тражи увид у кадровску евиденцију, картоне личних доходака и друге доказе о којима евиденцију води сам послодавац. Међутим, када је послодавац престао са радом доказивање је знатно теже, поготово у случају када не постоји правни следбеник, а историјски архиви не располажу ка-

ду постављени и додатни услови, на пример да је у периоду обављања делатности осигураник остваривао приходе и да му је та делатност представљала једино, или главно занимање.

Предузетничка делатност утврђује се на основу уписа те делатности у регистре које су водили општински органи, односно у скоријем периоду Агенција за привредне регистре, док оснивачи предузећа својство доказују на основу решења Трговинског, односно Привредног суда, или аката Агенције за привредне регистре, у зависности од периода за који се својство утврђује.

Најтежи задатак при утврђивању својства најчешће се појављује у случајевима када је потребно доказати постојање радног односа, односно запослења. Неретко подаци о запослењу, осим што пријаве нису достављене Фонду, нису уписани ни у радну књижицу, или је упис делимичан када по-

дроском документацијом. У тим случајевима, најчешће сам осигураник може највише да помогне у утврђивању својства, уколико располаже аутентичном документацијом која доказује постојање запослења. Пре свега, то су потписани и оверени уговори о раду, али и други докази попут решења о коришћењу годишњег одмора, оверене здравствене књижице, као и било који акти који су сачињавани у време запослења, било од стране послодавца, или од стране запосленог.

Када друга документација не постоји, било какав посредан доказ може да буде од значаја и да определи коначну одлуку у поступку. Као и код самосталних делатности, важно је нагласити да сва документација мора да буде аутентична, сачињена у време на које се односи. То значи да се радни однос не може доказивати ретроактивно сачињеним уговорима о раду, нити било којим

другим актима, чак и када су их неспорно сачиниле исте уговорне стране. Уколико се у поступку утврди да су доприноси благовремено уплаћивани за осигураника, и поред непостојања пријава на осигурање то знатно олакшава утврђивање својства. Законом о пензијском и инвалидском осигурању изричито је одређено да се својство осигураника не може доказивати изјавама сведока. У том смислу, друга лица која су истовремено била запослена код истог послодавца могу да помогну у поступку уколико располажу материјалним доказима, или информацијама о томе где се такви докази налазе.

Мирослав Мирић

У скорије време релативно честа ситуација је да је осигураник пријављен на осигурање, али му доприноси за пензијско и инвалидско осигурање нису уплаћивани, или су уплаћивани у почетку периода, али не у целости, а запослење је престало престанком рада послодавца и у радној књижици постоји само податак о датуму почетка запослења. Овакав недостатак осигуранику отежава, или онемогућава остваривање и коришћење права у оквиру и изван пензијског и инвалидског осигурања, попут нпр. остваривања права на породичну пензију (услов за коришћење права је престанак осигурања), или коришћења здравственог осигурања, јер евидентирана пријава указује на обавезу послодавца да уплаћује доприносе. И у оваквим ситуацијама спроводи се поступак сличан већ описаном, с тим што се тежи утврђивању датума до кога је недвосмислено могуће доказати постојање елемената радног односа и у складу са утврђеним чињеницама одређује се датум престанка својства осигураника.

Мирослав Мирић

ЗА РЕДОВНЕ ПЛАТИШЕ И УГРОЖЕНЕ – СУБВЕНЦИЈЕ ЗА РАСТЕРЕЂЕЊЕ КУЋНОГ БУЏЕТА

Попусти и како до њих

И у најсрећнија времена и у најбогатијим државама речи попут снижење, распродаја, попуст, изазивају одушевљење потрошача ма колика њихова платежна моћ била. Једноставно, у природи је човека да воли осећај да нешто плаћа јефтиније него што стварно кошта и да је уштедео неки динар. А у време када је штедња на свим нивоима тема број један у земљи, остварити попуст на услугу или неки производ више није само питање наше добре воље да се око тога потрудимо већ пре свега потребе да се кућни буџет колико год је могуће растерети. Верујемо да већина добро зна где, како и колико може да се уштеди, али није на одмет подсетити на неке могућности. Кренимо од оних рачуна који су незаобилазни сваког месеца: инфостан, струја, телефон, кабловска, мобилни...

Поред уобичајеног попуста од пет одсто за све редовне платише које рачун измире до 15. у месецу, Инфостан одобрава субвенције за домаћинства и пензионере са ниским примањима. Право на 10-30 одсто субвенције имају домаћинства

домаћинства са хендикепираним и тешко оболелим лицима и хранитељске породице.

Када је реч о рачунима за утрошену електричну енергију, и овде они који на време измирују обавезе имају попуст од пет одсто. Остали бенефити су мало другачији, одобравају се зависно од потрошње струје и углавном се односе на домаћинства која троше до 500 киловат-часова месечно.

Право на попуст од 30 одсто на вредност утрошене елек-

остварује се преко надлежног центра за социјални рад.

Кабловски провајдери и оператори мобилне телефоније такође дају одређене попусте за пензионере и инвалиде. Ти попусти су различити од једног до другог провајдера, па уколико се одлучите за нешто из њихове понуде, распитајте се ко и какав попуст даје пре него што склопите уговор.

Закон предвиђа ослобађање плаћања увозних дажбина на путничке аутомобиле за личне потребе за особе са телесним

Београд је омогућио бесплатно паркирање, тј. повлашћену паркинг карту – ППК особама са телесним оштећењем.

Пошто се субвенције остварују на нивоу локалних самоуправа, најбоље је да се заинтересовани у вези са својим правима информишу у општинама према месту пребивалишта.

И велики трговински ланци нуде попусте за куповину дана када се исплаћују пензије, обично 10. и 11. и 25. и 26. у месецу. Ту, међутим, треба добро обратити пажњу на које се производе попуст заиста обрачунава да не би било непријатних изненађења на каси. Јер, цигарете, новине, брашно, шећер, уље, производи који су већ на акцији не подлежу овом попусту, тако да треба добро проценити шта се тих дана купује и на чему ће се заиста уштедети. Затим, пензионери који су корисници „пика“ картице, уколико се једноставним попуњавањем обрасца учлане у клуб Сениор на каси добијају погодности намењене само њима. Иначе, сваке среде са овом картицом и налепницом чланови клуба Сениор добијају 10 одсто попуста на куповину. Сличне погодности, уз пензијски чек или бусплус картицу, одређеним данима нуде и остале трговине.

В. Анастасијевић

ДОМАЋИНСТВО	попуст 30%	попуст 25%	попуст 20%	попуст 15%	попуст 10%
једночлано	8.000	13.000	15.000	19.000	23.000
двочлано	10.000	17.000	21.000	26.000	31.000
трочлано	12.000	21.000	26.000	33.000	40.000
четворчлано	13.000	22.000	28.000	35.000	43.000
пет и више чланова	15.000	24.000	30.000	38.000	46.000

Субвенције ЈКП Инфостан Београд

чији месечни приходи не прелазе одређене износе.

Захтеви за субвенције подносе се општинским одељењима Градског центра за социјални рад, на чијој територији се налази стан. Право на одређени попуст имају и учесници рата, ратни војни инвалиди и породице палих бораца, корисници материјалног обезбеђења и накнаде за туђу помоћ и негу,

тричне енергије до 450 киловат-часова имају корисници материјалног обезбеђења које одреди Градски центар за социјални рад. За породична домаћинства чији месечни приход не прелази двоструки износ цензуса за остваривање права на материјално обезбеђење, одобрава се попуст од 30 одсто на утрошених до 300 киловата месечно. И у овом случају право на попуст

оштећењем од најмање 70 одсто.

Особе са најмање 80 одсто телесног оштећења имају право на попуст приликом регистрације путничког моторног возила, као и на дозволу – налепницу за бесплатан пролаз аутопутевима Србије са трајним важењем. Документација се подноси Републичкој дирекцији за путеве.

БЕСПЛАТНИ ПРОГРАМИ ЗА НОВОБЕОГРАДСКЕ ПЕНЗИОНЕРЕ

Дружење, рекреација и још много тога

Сви програми, осим школе рачунара која је већ почела, крећу у фебруару

Захваљујући општини Нови Београд, припадници трећег доба, становници овог дела града имају прилику да целе године уживају у различитим бесплатним програмима. Један од њих је „Новобеоградско друговање“, које се одржава од децембра 2013. године. Овај забавно-рекреативни програм организује се једном месечно током целе године, осим у јулу и августу, када се припремају други летњи програми.

– „Новобеоградско друговање“ је замишљено као нека вр-

ста дружења где наши најстарији суграђани могу да играју шах, пикадо, да се такмиче у брзом ходању. Дакле, организују се активности које су примерене њиховим годинама и физичкој кондицији. У просеку буде око 200 учесника, а поред дружења и наведених активности, организујемо и Базар здравља, на коме разне фирме које се баве здравством имају своје штандове на којима учесници могу да измере притисак, провере шећер у крви, добију савете лекара и фармацеута, све наравно бесплатно. Цео програм траје два до три сата, за све учеснике обезбеђено је и послужење, а поред дружења, које је најважније, најбољи

добијају и плакете за освојена прва три места у свим дисциплинама – кажу за „Глас осигураника“ у Информативној служби ГО Нови Београд.

Због позитивне атмосфере углавном влада велико интересовање за термин следећег дружења, а прво у новој години одржано је 15. јануара у новобеоградској Хали спорта. Тада је учеснике посетио и Александар Шапић, председник општине, а многи од њих искористили су прилику да му пренесу своје утиске и предлоге.

Школа рачунара је још један бесплатан програм намењен најстаријима са ове београдске општине. Први пут је организо-

вана током прошле јесени, када је обуку прошло око 50 пензионера.

– У питању је основни курс рачунара, који се организује у неколико група, а одржава се на две локације, у просторијама месних заједница Академија и Бежанијски блокови. Нови курс је почео 19. јануара и трајаће два до три месеца – наводе у Информативној служби новобеоградске општине и додају да ће сви заинтересовани који због попуњених места нису могли сада да се прикључе групама, то моћи да учине чим крену нове групе.

Интересовање је велико и за бесплатно пливање на базену

Излети и крстарења током лета

Општина Нови Београд је током прошле године за своје најстарије суграђане организовала и бесплатне излете за време летњих месеци, а они ће бити организовани и ове године. У питању су излети по Србији који се организују викендом. Новобеограђани су током 2014. уз пратњу водича обилазили Палић, Нови Сад, Врњачку Бању и друга одређишта, а на излете је у просеку ишло око 200 људи. Поред излета, као и претходне године, током летњих месеци организоваће се и бесплатна двочасовна крстарења Дунавом и Савом, за која такође влада велико интересовање.

„11. април“, за шта може да се пријави око 400 пензионера са Новог Београда, а још један од програма који није намењен искључиво старијима, али у оквиру кога постоје и групе намењене баш њима, јесте „Плес за одрасле“. Како су нам рекли у Информативној служби, сви програми, осим школе рачунара која је већ почела, крећу у фебруару. Пријављивање за све програме је у Сервисном центру градске општине Нови Београд, који ради радним данима од 8 до 20 часова, а за све додатне информације заинтересовани могу позвати број телефона Сервисног центра 7850-785.

Весна Кадиф

Оаза за људе без дома

У оквиру Прихватилишта за одрасла и старија лица, радне јединице Геронтолошког центра Нови Сад, налазе се и Прихватна станица и дневни боравак за бескућнике чијим услугама су обухваћена егзистенцијално угрожена одрасла и старија лица на територији града Новог Сада.

Корисници долазе у станицу на личну иницијативу, преко центара за социјални рад, дојавом грађана, интервенцијом здравствене установе или полицијске управе.

У оквиру Прихватне станице и дневног боравка за бескућнике пружају се услуге на дневној основи: обезбеђивање докумената за идентификацију, помоћ у остваривању права из здравствене и социјалне заштите, успостављање комуникације са надлежним центрима за социјални рад и породицама корисника, упућивање на лечење или у Прихватилиште за одрасла и старија лица, превоз до потребних установа, куповина карте за превоз до места боравка корисника, хигијенска обрада, исхрана, као и организовање слободног времена корисника.

Невена Живанов, једна од две социјалне раднице ове станице, истакла је да дневни боравак прихвата 12 особа, а да у просеку у зимским месецима кроз станицу прође и до 40 корисника у току дана. Уз старије особе све чешће се јављају и млађи бескућници.

Девет запослених, међу којима су поред социјалних радника и референти социјално-превентивног рада и неговатељи, примају кориснике сваког радног рана од 7 до 19 часова, и викендом од 7 до 18 часова.

Драган Кораћ

Ликовна изложба инвалида рада

У Ликовној галерији Културног центра Кула одржана је изложба радова са Пете ликовне колоније СИР Војводине и са Шесте ликовне колоније ООИР Кула.

водине, Обрад Војиновић, председник ООИР Кула, Дубравка Недовић, сарадница Савеза и модератор изложбе, као и сликари и бројни гости.

Изложби су присуствовали: Стана Свиларов, председница СИР Војводине, Станко Нимчевић, потпредседник СИР Србије, Мухарем Халиловић, помоћник покрајинског секретара за здравство, социјалну политику и демографију, Стеван Радишић, потпредседник СИР Вој-

Стана Свиларов је том приликом истакла да су одржавање ове изложбе помогли Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију.

Д. Кораћ

ПЕНЗИОНЕРИ ПОМОГЛИ НАСТРАДАЛИМА У ПОПЛАВАМА

Прикупљено 450.000 динара

После обиласка подручја Сремске Раче и Босута, које је страдало у прошлогодишњим поплавама, Градско удружење пензионера Сремска Митровица одлучило је да помогне најугроженијим домаћинствима из тих крајева.

Како јавља Мирјана Тресканица, председница ГУП-а, за ту намену прикупили су око 300.000 динара. Део средстава добили су од Савеза пензионера Црне Горе – преко Савеза пензионера Србије, а остало су приложили сами. Од тих средстава купили су и поделили шест шпорета „смедеревац 7“, шест лејајева, за једну породицу купили су грађевински материјал, а одређеном броју домаћинстава доделили су једнократну новчану помоћ од по 5.000 динара. Осим тога уплатили су и 150.000 динара на рачун Владе Републике Србије за помоћ поплавленим подручјима.

М. М.

ВИП РАДИОНИЦА У НОВОМ САДУ

Породичне фирме – стуб развоја економије

Четврта у низу радионица за породичне предузетнике, после Ниша, Крушевца и Чачка, одржана је у Новом Саду. Радионица је организована у оквиру пројекта „Породичне фирме – стуб развоја

Више од 60 предузетника из свих делова Војводине имало је прилику да од стручњака из области породичног бизниса добије савете како да одрже и унапреде пословање својих фирми.

ризацима који прете бизнису, као и о начину на који савремене технологије могу да олакшају пословање.

Овим радионицама, које су организоване широм Србије, претходило је истраживање којим је било обухваћено 170 породичних фирми из Србије, а контактирано је и више од 1.500 породичних предузећа. По објављеним резултатима, око 60 одсто анкетираних фирми послује мање од 20 година, а 34,5 одсто послује краће од 10 година. Такође, 58,3 посто фирми не запошљава на високим позицијама менаџере који нису из породице, у 27,4 одсто фирми тренутни власник је пред пензијом, а у 58,9 процена та је познато ко ће бити наследник. Подаци из истраживања говоре и да 47 одсто фирми има за циљ да у наредној години расте, свако четврто предузеће – 23,8 одсто, планира консолидацију, а циљ 23,2 посто предузећа је да опстану у 2015. години.

Истражено је и који су највећи изазови у пословању породичних фирми у Србији. То су: високе обавезе према држави – изјавило је 39,3 одсто испитаних, проналажење квалитетних радника – мишљење је 19,6 одсто анкетираних и 9,5 посто је навело да су то административне тешкоће.

М. Мектеровић

економије“ под патронатом компаније „Vip mobile“ и консултантске куће „Chapter 4“ и уз подршку Уније послодаваца Војводине.

Предавачи су највише говорили о запошљавању одговарајућег радног кадра, превазилажењу административних препрека,

САМОСТАЛНИ СИНДИКАТ ОЧЕКУЈЕ ИЗМЕНЕ РАДНОГ ЗАКОНОДАВСТВА У 2015. ГОДИНИ

Компромисом социјалних партнера до закона

На конференцији за новинаре одржаној у Новом Саду, Горан Милић, председник Савеза самосталних синдиката Војводине, изјавио је, између осталог, да у 2015. години очекује нове измене радног законодавства у Србији. Осим њега, том приликом су на питања новинара одговарали и потпредседници, Миодраг Брадоњић и Владимир Гвозденовић, као и секретар Већа СССВ, Томислав Стајић.

Наиме, Милић предвиђа да би нови закон о раду требало да буде донесен крајем ове године у оквиру Кодекса рада који, осим радних односа, обухвата и област социјалног дијалога и колективно преговарање, затим питања у вези са радом и организовањем синдиката, социјално предузетништво, безбедност и здравље на раду и друга питања везана за рад.

– Кодекс рада би требало да на свеобухватан начин уреди права, обавезе и одго-

ворности у вези са радним односима и зато синдикати очекују да буду укључени у преговоре и да се уважи њихово мишљење, како би ови закони били резултат компромиса свих социјалних партнера – нагласио је том приликом Милић и додао да ће синдикати у 2015. години аргументовано преговарати са друга два социјална партнера.

Представници синдиката су изразили и

очекивања да ће се у овој години у држави радити, између осталог, и на стварању још бољих услова за инвестирање, на сузбијању корупције, побољшању финансијске дисциплине, поштовању закона, јачању домаће привреде, повећању запослености, животног стандарда и права запослених, као и на побољшању социјалног дијалога.

М. М.

Дванаесторо се већ запослило

Прва генерација ИКТ (информационо-комуникационе технологије) кластер академије у Новом Саду завршила је школовање, а на свечаности у Покрајинској влади сертификате су им уручили потпредседник Владе Војводине и покрајински секретар за привреду, запошљавање и равноправност полова, Мирослав Васин, директорка мисије УСАИД, Ази ел Абд, и директор Војвођанског ИКТ кластера, Милан Шолаја.

УСАИД пројекат одрживог локалног развоја финансијски је подржао оснивање ове академије с циљем да подстакне ИТ компаније да активно учествују у едукацији будућих запослених, као и да се ублажи проблем недостатка кадрова у сектору информационих технологија и истовремено смањи незапосленост младих у Србији.

Укупно 46 полазника завршило је Академију, а од тог броја 12 их је добило запослење, чак и у току трајања обуке, међу њима и Александар Кораћ из Зрењанина, који је проглашен за студента генерације. Они су, осим похађања најсавременијег програма обуке о програмирању и развоју софтвера, имали прилику и да на стварним пројектима примене стечено знање учествујући кроз праксу у реномираним компанијама чланицама ИКТ кластера.

Ази ел Абд је изразила задовољство што је четвртина полазника – студената нашла

запослење и пре него што су употпунили обуку и прошли едукацију.

– Очекујем да ће захваљујући својим новостеченим вештинама, које су веома практичне, и остали дипломци успешно наћи посао у Новом Саду, или негде у Србији. Ова академија и ова генерација дипломаца представљају прву фазу, прву генерацију Академије,

а уверена сам да ће их бити још – рекла је директорка Ел Абд. Она је додала да је партнерство између Академије и приватног сектора изузетно значајно, у циљу унапређења и убрзања иновативности, и подстицаја преноса знања, да би компаније могле да шире сопствено тржиште, и напослетку, креирају нова радна места.

М. Мектеровић

Добри међуљудски односи важнији од плате

Недавно истраживање о задовољству радним местом запослених у Србији дало је веома занимљиве резултате. Наиме, сајт Poslovi.infostud.com истраживао је колико су људи у Србији задовољни послом који обављају и шта их на радном месту највише мотивише. Једно од питања било је да ли размишљају о промени запослења и да ли би због бољег посла пристали на пресељење и преквалификацију. Занимљиво је да је истраживање за само четири дана попунило више од 7.620 људи, што такође говори о томе колико је ова тема актуелна међу становницима наше земље.

Резултати истраживања показују да је више од половине испитаних незадовољно радним местом. Дубоко незадовољство осећа око трећина њих, док је око 14 одсто навело да је потпуно задовољно тренутним радним местом. Незадовољ-

ство је највеће међу људима који имају од пет до десет година радног искуства.

Већина анкетираних одговорила је да су добри међуљудски односи најбитнији за мотивацију на послу (46 процената), а тек онда висина плате (40), потом посао који воле (37 одсто). На четвртм месту је сигурност радног места (27 посто). Могућност усавршавања и напретка у каријери као подстрек на послу навело је, такође, 27 одсто испитаника.

Чак 70 одсто испитаних размишља о промени запослења зато што им тренутни посао не одговара, мање од трећине би размотрило такву опцију ако би им се указала конкретна прилика, а само један проценат анкетираних је сасвим задовољан постојећим радним местом.

Главни разлог због којег би запослени променили посао јесте мобинг на радном месту (веома забрињавајући показатељ одсуства ферплеја на релацији претпо-

стављени–запослени), затим ниска примања, недовољно времена за приватни живот, као и проналазак бољег посла.

Готово половина анкетираних изјаснило се да је спремно на селидбу у други град због бољег посла, док петина учесника у истраживању не би пристала на то. Међу онима који би се због бољег посла одлучили на пресељење најбројнији су кандидати који имају најмање радног искуства – до пет година, као и они из мањих средина.

Занимљиво је да би на преквалификацију због бољег посла пристало чак 65 одсто анкетираних, више од четвртине испитаника се двоуми, док девет одсто наводи да не би мењало струку. Резултати истраживања показују да су испитаници са нижим степеном образовања спремнији на преквалификацију (71 одсто) у односу на оне са високом стручном спремом (око половине анкетираних).

Р. М.

ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР „СРЕМ“ У РУМИ

Стари прославили Светог Саву

У Геронтолошком центру „Срем“ припремљена су два програма поводом обележавања Светог Саве, тако да су корисници уживали 26. и 27. јануара.

На задовољство становника румске установе, уочи празника је Дечји црквени хор „Звончићи“, под руководством вероучитељице Александре Гаруновић, извео сплет духовних и етно композиција посвећених српском просветитељу. Сутрадан, на дан празника, румски свештеник у пензији Хаџи Јован Јовичић освештао је колач који су ломили корисници.

Свој допринос обележавању Светог Саве дали су и чланови рецитаторске и литерарне секције, као и хор Геронтолошког центра „Срем“.

Г. В.

УЖИЦЕ

Писац и у десетој деценији

У издању Књижарског предузећа „Жиравац“ из Пожеге и Градског одбора СУБНОР-а из Ужица објављена је књига „Главни народноослободилачки одбор Србије – од

Привременог одбора 1941. до АСНОС-а 1944. године“, аутора др Животе Марковића. Мада је већ одавно отишао у заслужену пензију и недавно зашао у десету децени-

ју живота, овај вредни ужички истраживач и публициста и даље се бави историјом ужичког краја и Србије, вредно пише и објављује разне књиге и публикације. **М. П.**

СВЕТОСАВСКИ БАЛ ВРШАЧКОГ КУД „ПЕНЗИОНЕР“ Песмом побеђују проблеме

Свечаном академијом и Светосавским балом КУД „Пензионер“, секција Удружења пензионера Вршац обележила је Савиндан. Веома импресивну Академију приредио је хор КУД-а на челу са Антонијом Пешић. Ова вршачка „golden lady“, велики музичар и ентузијаста, већ три деценије води хор. Својим стручним и људским квалитетима (пензионисани је наставник музике) створила је хомоген хор пензионера који је имао вољу и жељу да

буде најбољи, а да је у томе и успео сведоче многобројна признања освојена на смотрама и такмичењима. После бравурозне академије, Бранко Глумац, свештеник Српске православне цркве, уз молебан и резање славског колача, веома надахнуто је говорио о делу Светог Саве.

Светосавски бал је показао колико велико срце имају пензионери и како песмом и игром побеђују године и проблеме. **Љ. П. Т.**

КИКИНЂАНИ ПРОСЛАВИЛИ СВЕТОГ САВУ

Гости и из Румуније

Прослави крсне славе Општинског удружења пензионера у Кикинди, Светог Саве, поред свечара, присуствовали су и бројни гости. Влад Нику, председник Асоцијације сениора из Темишвара, предводио је званице из Румуније. На слави су били и Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине, као и представници општинских удружења Земуна, Апатина, Беле Цркве и Клуба пензионера „Електродистрибуције Београд“.

Обред су служили протојереј Миленко Сандић и ђакон Братислав Јовановић из Храма светог Николаја у Кикинди. Они су са кумом славе, Надом Степанов, освештали и резали славски колач.

Хор пензионера „Сунчана јесен“ пригодним песмама пропратио је програм у кикиндском Дому пензионера. **С. З.**

НА БОГОЈАВЉЕЊЕ У НЕГОТИНУ ОДРЖАНА ЧЕТВРТА „ВЕСЕЛА ЧАРШИЈА“

Лепша страна историје и традиције

Мало због предања, делом због потребе да се сачува и одржи лепа традиција, четврта „Весела чаршија“ је и овог 19. јануара у Неготину окупила неколико стотина учесника и посетилаца у улици која је некада важила за главну занатску и централну градску зону вароши неготинске. Мимо протока времена у њој се и данас негују сећања на познате крајинске занатлије, трговце, адвокате, Неготинце, који су били ослонац развоја и стожер предузетништва на крајњем истоку Србије.

У неготинској Кнез Михаиловој улици су пре сто и више година били смештени Занатски еснаф, Дом занатлија и Певачко друштво „Крајина“ којим је дириговао лично Стеван Мокрањац. Баш ту је и ове године „Весела чаршија“ отворена химном Неготина, VI Мокрањчевом руковети, у интерпретацији крајинског уметника Драгољуба Фируловића. О Неготину и Кнез Михаиловој улици, каква је некада у сусрету прошлих векова била, беседио

је Божидар Благојевић, хроничар Неготина, а многобројне госте и посетиоце у име покровитеља поздравио је Јован Миловановић, председник општине.

– Оно што је више стотина година стварано и утемељено у свести људи, млинови историје неумољиво мељу, мељући и љу-

де и дела која су они створили. То је данас стварност о овој чаршији која као таква више не постоји. Али, ако имамо воље можемо ипак нешто да урадимо да је учинимо лепшом и вратимо јој весе-

Неготина. У слободном делу програма, улицом су шетали трубачи и чланови бенда „Контракорд“ из суседног Зајечара који су музиком старих времена оживели сећања и на Неготин као српску варош боема. Киша није успела да наруши радост још једног дружења Неготинаца са лепшом страном своје историје и традиције.

Због тога ће организатори Веселе чаршије, Дом културе „Стеван Мокрањац“ и Туристичка организација, под покровитељством општине Неготин, ову смотру развијати и ширити и наредних година.

Јованка Станојевић

лост чешће но једанпут годишње – нагласио је Миловановић.

У музичком програму наступили су Етно група „Мариника“, Мушка вокална група „Ајдуци“ и Етно група КУД „Стеван Мокрањац“ из

ПРЕДСТАВНИЦИ ЕГЗИТА НА ПРИЈЕМУ КОД ГРАДОНАЧЕЛНИКА НОВОГ САДА

Егзит – најбољи европски фестивал

На овогодишњој додели европских фестивалских награда за 2014. годину, морско издање Егзит авантуре, „Sea Dance“ у Будви, проглашено је за најбољи европски фестивал у категорији до 40.000 посетилаца по дану. У избору за главну награду у категорији више од 40.000 посетилаца дневно, прошлогодишњи победник Егзит фестивал нашао се међу прва три у Европи.

Тим поводом представнике Егзит фестивала примио је Александар Вучић, председник Владе Републике Србије, а затим и Бојан Пајтић, председник Владе Војводине. И градоначелник Новог Сада, Милош Вучевић, такође је примио ове младе креативне људе у Градској кући. Том приликом он је изјавио да је Егзит фестивал бренд Новог Сада и државе Србије, који позитивно утиче на наш међународни углед, али исто тако и на приходовну страну

Ковачевић и Вучевић (у средини)

градског буџета, и да ће Нови Сад наставити да подржава ову манифестацију.

Душан Ковачевић, директор Егзит фестивала, захвалио је градоначелнику Вучевићу на снажној подршци и истакао да је ова награда пре свега признање Новосађанима.

– Велики је успех што је по други пут освојена ова веома важна награда. Она је, као резултат рада и ентузијазма, знак да се и у Србији може успети и да се равноправно можемо такмичити са великим земљама. Заједно са градом радићемо на томе да фестивал буде још бољи, а ове године нас очекује и значајан јубилеј, 15 година Егзита – најавио је Душан Ковачевић.

Према његовим речима, Егзит је знатно допринео и развоју туризма у Србији, па је тако у Новом Саду забележен пораст броја туриста за више од 30 одсто. С друге стране, Комисија Скупштине града Новог Сада за обележавање празника, доделу признања и међуградску сарадњу у земљи и иностранству предложила је да Душан Ковачевић добије Фебруарску награду града за 2014. годину.

М. Мектеровић

У МАЧКАТУ ОДРЖАНА ПЕТНАЕСТА „ПРШУТИЈАДА“

Златибором суво месо мирисало

Упорти цркве Свети Илија у Мачкату од 9. до 11. јануара одржан је 15. Сајам сувомеснатих производа, у народу популарно назван „Златиборска пршутујада“. Ове године своје производе на анализу и оцењивање дало је 17 најбољих произвођача, мајстора свог заната, чији производи представљају сами врх у традиционалној обради сушеног меса у нашој земљи.

Ова јединствена привредно-туристичка манифестација, која се одржава сваке године у јануару, прерасла је у српски такмичарски сајам сувомеснатих производа, на којем се бирају најбољи произвођачи.

Организатори „Пршутујаде“ ове године били су чајетинска општина, Туристичка организација „Златибор“, Културно-спортски центар Чајетина, Предузеће за развој пољопривреде „Златиборски еко аграр“, Црквена општина у Мачкату и робни произвођачи.

Раде Шопаловић (десно) прима плaketу

Победници „Пршутујаде 2015“ су Раде Шопаловић из Мачката за најбољу говеђу и свињску пршуту, Ружица Стојановић из Мачката за најбољу кобасицу и овчију стељу и Милија Брковић из Качера за најбољу овчију пршуту и најбољу сланину. Признања су им уручили председ-

ник чајетинске општине, Милан Стаматовић, директор Туристичке организације „Златибор“, Арсен Ђурић, и заменица председника чајетинске општине, Бојана Божанић.

Награђени су и посетиоци манифестације, који су у наградној игри добили богате награде:

Производи врхунског укуса и квалитета

џак пршуте, 15 метара кобасице и квадратни метар сланине.

Било је у Мачкату и разних пропратних манифестација, предавања и пословних разговора. Припремљен је и разноврстан културно-уметнички програм.

Љубитељи сувог меса, јагњећег и прасећег печења и ловачког гулаша, уз кувано вино и врућу ракију, уживали су у добром залогоју и дегустацији производа врхунског квалитета, које су могли и да купе на продајној изложби.

Милан Павловић

КУД ПЕНЗИОНЕРА „СУНЧАНА ЈЕСЕН“ У КИКИНДИ ШИРИ КРУГ СВОЈИХ ЧЛАНОВА

Певају, играју и – мајсторишу

Не постоји ваљда пензионерска организација у Србији која није организовала дочек Нове године. Удружење пензионера кикиндске општине, предвођено својим КУД „Сунчана јесен“, приредило је испраћај 2014. и добродошлицу Новој 2015. години за незаборав. Памтиће се раскошна декорација сале коју су пензионери поставили већ 16. децембра, стварајући претпразничну атмосферу посетиоцима Клуба пензионера. У овако окићеној просторији њени корисници су уживали све до 14. јануара, а ту су прославили и Српску нову годину.

Сви објављени текстови у медијима о КУД „Сунчана јесен“ илустровани су без изузетка фотографијама хора,

Дочек Нове године у кикиндском Дому пензионера

фолклора или вокалних и инструменталних солиста. Овај прилог пропраћен је снимцима који осликавају пропратне делатности овог КУД-а, захваљујући којима је он прошле године повећао број својих припадника са 50 на око 70. Овај колектив придобио је принове и тиме што је оформио секцију креативне радионице и секцију за спортску рекреацију. Сваке недеље, „Сунчана јесен“ организује забавно вече са по стотинак учесника, честе су екскурзије и посете другим сродним организацијама. Лане се у акцијама КУД кикиндских пензионера дружило безмало 5.000 људи у овој севернобанатској општини.

Кићење сале је међу највећим подухватима постигнутим заједничким

Трпеза пуна ђаконија

Хотел „Језеро” и ЕПС-турс били су домаћини 17. манифестације „Српски сто посне хране” крајем прошле године у Перућцу. Такмичење које се традиционално одржава у време божићног поста окупило је појединце, угоститељске школе и угоститељска предузећа из Србије, Црне Горе, Македоније, Републике Српске. На посној трпези нашло се више од 500 специјалитета – славска погача,

риба, пасуљ, бундева, али и салата трљаница, крпена гибаница туршија од грозђа...

Жири, Милијан Стојанић, председник, Горан Мирашевић и Добрила Митровић, имао је тежак задатак да од разних гастрономских ђаконија изабере најбоље. У екипној конкуренцији, у категорији ресторана прво место припало је ресторану „Парк” из Ужица, друго „Мрњаку 2” из Пирота, а треће

„Круни” из Салаковца код Малог Црнића.

Актив жена „Злакушанка” из Злакусе код Ужица победник је у конкуренцији удружења, друго место освојио је Актив жена Потпећ из истоименог села, такође код Ужица, а треће је Удружење „Вила” из Љубовије. Свеукупни победник такмичења је Удружење угоститељско-туристичких посленика из Ниша.

– Основна идеја ове манифестације јесте да се споје традиција и савремени трендови у припреми посних специјалитета, а да се начинима сервирања храна представи као празник за сва чула – каже Миленко Гостијић, председник Удружења „Српски сто посне хране”.

Најбољи такмичари и екипе добили су вредне награде.

М. Малишић

залагањем. Тада су, поред декорисања, ојачане столице и остали делови намештаја, поправљени прозори и реновирани детаљи у просторији која може да угости 160 посетилаца одједном.

Стога је кикиндска „Сунчана јесен” пример како све може да се прошири круг чланова. Уз то што певају, играју, свирају, они и – мајсторишу. О њиховој сложености говори и поклањање предмета за томболу. Вредне награде обезбедили су сами, а помогли су и сарадници са којима Општинско удружење послује. Ниједан динар није утрошен на набавку згодитака. Сав остварени приход од продатих листића томболе биће уложен за суфинансирање рада КУД-а и на путовања. Уштеде остварене уређењем сале такође су намењене унапређивању активности „Сунчане јесени”, а пензионерка Миљана Ђорић дала је новац за куповину видео камере овом вредном КУД-у.

Сава Завишић

БОГОЈАВЉЕЊЕ У РУМИ

Жена прва до часног крста

Леддебео петнаест центиметара, а потом киша и магла на Богојављење, нису омели такмичаре на румском Борковачком језеру да пливају за часни крст. Уместо да оду у Сремску Митровицу, како су поједини организатори предлагали, одлучили су неколико дана пред Богојављење да разбијају и извлаче лед из језера, да би се и четврто такмичење одржало у Руми.

Откако се одржава, први пут се надметала и једна жена – Слађана Мандић из Ирига, која је прва допливала до часног крста. Тако су овога пута одлучили мушкарци, да скоче у језеро тек када Слађана стигне до циља. Она им је захвалила, тврдећи да су показали како разлози за

Слађана Мандић

такмичење нису били материјалне природе.

– Месец дана сам се купала и туширала хладном водом, да бих се припремила за пливање на Богојављење – казала је новинарима Слађана Мандић.

Победници су припали крст, дукат и 10.000 динара, док је 5.000 динара добио најмлађи од три дечака, десетогодишњи Илија Хаџић из Руме. Занимљиво је да је Илији ово било треће такмичење, те да су уз њега пливали и старији брат и отац.

Такмичење су организовали Црквена општина Рума и Савез спортова, уз покровитељство општине Рума.

Г. В.

ДОБА ОПШТЕ СТРЕПЊЕ И НЕПОВЕРЕЊА

Страх без граница

Новине више не читам, на телевизији гледам само филмове и серије. Реченица коју све чешће чујемо, јасна је и без додатног објашњења.

Затрпавани свакодневно, и са свих страна, неподношљивом количином ружних прича о несрећама, злочинима, породичним трагедијама, масовним умирањима и ратним страдањима, у блиском окружењу или далеком свету, људи покушавају да се од општег лудила заштите бекством у неку своју малу оазу нормалности.

Није то лако нити сасвим могуће, али с друге стране јесте једино што преостаје у ситуацији када је за гутање садржаја које медији нуде, или чак само поглед на насловне стране таблоида, уз јак стомак потребна и поприлична доза мазохизма.

Не дешава се то само нама и овде. Као никад досад у мирнодопско време, Европу и свет је захватио заједнички осећај стрепње и несигурности, појачан до крајњих граница догађајима у Паризу првих дана нове године.

Оружана акција исламских осветника и масакр у редакцији сатиричног „Шарли еб-

Терористички напади учинили да су сви уплашени од свега, а порасту тензије доприносе и медији

тискања и лакше се може стићи до Мона Лизе, даје убедљиву илустрацију атмосфере агенција Асошијетед прес.

И аналитичари и они који то нису слажу се да је ово тачка од које ће поларизација у Европи ићи још брже.

„Сви су данас узнемирени. И муслимани и немуслимати”, цитира „Шпигл” Билкај Онеј, политичарку турског порекла и министарку за интеграције у влади Баден Виртенберга. Познати немачки недељник

симално су обезбеђене. Посебно стрепе родитељи. У школама су спроведене специјалне мере, у свим учионицама ојачане браве, а деца подвргнута додатној обуци за понашање у случају напада.

Њихов страх као и страх свих осталих је потпуно разумљив. Како за лондонски „Гардијан” коментарише писац и колумниста Хауард Џекобсон, „свако ко је Јеврејин а сада није заплашен, мора да је луд”, али истовремено додаје: „Не можете сваки минут сваког дана живети заплашени”.

Да ли у свеопштом хаосу уопште постоји место за обичан живот, многи се питају обрвани силином информација којима је немогуће одупрети се чак и кад се не читају новине и не гледа телевизија.

Једно је сигурно, немогуће је искључити се, мада има озбиљних заговорника идеје да би то било најбоље што човек може да учини за себе. Вести су опасне по здравље, тврди швајцарски писац Ралф Добели, а дејство информација на наш ум изједначава са деловањем шећера на организам. Штетно је и једно и друго, каже.

Вести нас чине пасивним, добијамо тривијалне продукте који нам гуше креативност и одвраћају нас од промишљенијег бављења озбиљним стварима. Губимо концентрацију и стрпљење јер смо као на дрогу навучени на оно што нам се сервира у малим залагањима. И тако све више сазнајемо о минорним чињеницама, а непрекидне шокантне вести доводе нас у стање хроничног стреса, навео је овај аутор у блогу на сајту „Гардијана” заложивши се искључиво за читање књига.

Гласови оспоравања убрзо су стигли. Новинарка Медлин Бантинг одговорила је јаким аргументима. Искључивањем из свега сужавате сопствено познавање света и збивања у њему и ограничавате спознају огромне разноликости људског искуства, написала је она.

И то јесте права истина о стању ствари.

Д. Драгић

доа”, као и потоња драма са таоцима у кошар продавници у источном Паризу (збирно 17 убијених, не рачунајући нападаче), учинили су да се страх попут концентричних кругова разлио континентом.

У Француској, а најпре у Паризу, предузете су мере безбедности највишег степена. Шест хиљада припадника специјално опремљених снага распоређено је у граду, али упркос томе туриста је приметно мање.

За званичне податке још је рано, међутим, у подножју Ајфелове куле нема дугачког реда посетилаца, а у Лувру уобичајеног

посветио је у свом последњем броју неколико страница представницима друге по величини муслиманске заједнице у Европи (четири милиона) и сви они, различитих година, биографија, животних услова, али сви грађани Немачке, говоре и мисле исто, осуђују терористичке нападе у Паризу и уједно стрепе од антиисламске одмазде.

Ништа мања стрепња притиска и јеврејске кругове. Упад у париску кошар самопослугу био је застрашујући аларм. У Британији, све институције заједнице од 300.000 чланова, синагоге, школе, продавнице, мак-

Планета пензионера

КИНА: Реформа у јавном сектору

Запослени у јавном сектору Кине – тамошњим државним предузећима, јавним институцијама, владиној администрацији и слично – после истека радног века имаће пензије по критеријумима који су најновијом реформом уједначени: за њихов пензијски фонд издвајаће се 20 одсто од плате.

Ово је добра вест за око 40 милиона Кинеза на платном списку државе (што је највећи јавни систем на свету). Ова реформа, како је образложено, треба да повећа праведност. Кина, најмногољуднија земља света (1,39 милијарди становника), има 194 милиона грађана старијих од 60 година. Најновије измене у систему иначе су део реформског процеса који је започет још 2008.

ГРЧКА: Мода раног пензионисања

Троје од четворо Грка запослених у јавном сектору одлучује се за превремено пензионисање, што увелико повећава проблеме тамошњих пензијских фондова. Према подацима које је изнео грчки министар рада, Јианис Вротсис, 74 одсто користи разне законске могућности да би у пензију оти-

шли пре него што напуне 61 годину. Према подацима које је изнео министар, 7,91 одсто пензионера престало је да ради у добу између 26 и 50 година, 23,64 између 51 и 55, а 43,53 одсто између 56 и 61 године. Вротсис је најавио реформе које би услове за пензионисање заостриле.

БУГАРСКА: Циљ – 80 одсто плате

Један од циљева актуелне реформе пензијског система у Бугарској је да просечна пензија не буде мања од 80 одсто последње плате, саопштио је Ивајло Кафин, заменик премијера задужен за социјалну политику.

Иако је ово добра вест за Бугаре, она је „на дугом штапу“, пошто је заменик премијера истовремено саопштио да у буџету тренутно нема довољно новца за исплату садашњим пензионерима. Просечна пензија у Бугарској је око 160 евра, док је просечна плата 420 евра. Бугари иначе у пензију одлазе доста рано: европски (и светски) стандард престанка радног стажа са навршених 65 година живота тамо ће бити достигнут тек до 2030.

РУМУНИЈА: Пензије расту

Просечна пензија у Румунији порасла је током 2014. за 4,8 одсто у односу на 2013, и крајем прошле године износила је 189 евра, саопштио је Национални институт за статистику. Истовремено, број пензионера у истом периоду смањио се за 63.000 па је њихов укупан број сада 5,35 милиона (Румунија има укупно 20 милиона становника). Већина румунских пензионера (87,6 одсто) пензију прима из државног фонда за социјално осигурање.

УКРАЈИНА: Нема пензија за побуњенике

Сваки рат је хуманитарна катастрофа, што уверљиво потврђује и ситуација на истоку Украјине, где су проруски побуњеници прогласили независност области чија су седишта градови Доњецк и Луганск – и због тога остали без социјалне помоћи и пензија које се исплаћују из украјинске престонице, Кијева.

Пензије тамо не стижу од августа прошле године, пошто је влада донела пропис по коме сваки од око 650.000 пензионера из побуњених подручја треба да обезбеди потврду да се оданде иселио. То је довело до процвата тржишта на којем се обезбеђују фалсификати тих докумената, за које се наплаћује по 20 евра, што је прилична свота, с обзиром на то да је просечна украјинска пензија око 140 евра. **М. Б.**

У РУМИ ОДРЖАНА ЧЕТВРТА БОЖИЋНА УЛИЦА

Две недеље дружења на Градском тргу

Четврту годину заредом Туристичка организација општине Рума организовала је на Градском тргу Божићну улицу, која је овога пута окупила двадесетак излагача и донела радост најмлађима.

Малишани из румске Установе „Полетарац“ игром и песмом су развеселили Румљане окупљене на отварању Божићне улице, а током двонедељног трајања манифестације за њих су организоване анимације и представе за децу. У програмима су учествовали Дечји студио за забаву „Печурко“, Креативни студио „Чаролија“, Градско позориште Рума, Хор ОШ „Душан Јерковић“ и други, а за ученике је организован и конкурс за најлепшу новогодишњу честитку.

Старији Румљани су долазили на трг да гледају децу, али и да купују производе изложене на штандовима. Посетиоци су могли да купе новогодишње украсе, књиге, уметничке предмете, производе домаће радности, кулинарске специјалитете, зимницу, колаче, вино, ракију, мед и друго... На тргу су били и алвари са лицидерским срцима, свиленим бомбонама и другим ђаконијама. Било је за свакога понешто, а домаћице су нарочито куповале мед за чесницу.

– Да, за чесницу, али и због хладних зимских дана током којих више пијемо чај. Продавац ме је сада упозорио да не стављам мед у врућ чај, него тек када се мало прохлади, да не изгуби својства – каже Румљанка Славица Савић.

Поред дешавања на Градском тргу, Туристичка организација општине Рума првих

дана манифестације отворила је и изложбу фотографија Ђанија Бардотија у Завичајном музеју.

Божићна улица је трајала од католичког до православног Божића, а обележени су и једно и друго Бадње вече, као и верски празници Материце и Оци. **Г. Вукашиновић**

БОЖИЋ У КЊАЖЕВЦУ

Весело уз поштовање традиције

Вечерњом службом у цркви светог Ђорђа и паљењем бадњака на градском тргу испред Дома културе, Књажевчани су обележили Бадње вече и почели прославу Божића, негујући тако традицију и обичаје наслеђене од давних времена. Божићну честитку упутио им је председник општине, Милан Ђокић, а протојереј Синиша Ђорђевић позвао је Књажевчане да се приближе цркви и богу. Најмлађи су ломили чесницу и добили поклоне, а старији су могли да се окрепе грејаном ракијом и провеселе уз блех музику.

У целој општини Књажевац, као и ранијих година, свечано је обележен Божић. По традицији, младићи обучени у карак-

теристичну одећу ишли су на Бадње вече од куће до куће и певали божићне песме – колезде. Укућанима су честитали Божић, а они су их, како обичаји

налажу, частили храном, пићем и новцем.

Божић су свечано прославили и корисници Геронтолошког центра и Дома старих, „Вила Катарина“.

Поред породичног окупљања, дружило се и по неколико породица, као што је било у улици Др Радивоја Савића.

Све је почело још 1994. године. На почетку у кругу породице, да би се већ наредне године на Бадње вече десетак комшија прикључило паљењу бадњака. Из године у годину око ватре се окупљало све више људи, а ове године у дворишту породице Милутиновић било их је 55. Свако је донео понешто (пиће, колаче и друго) и комшијско дружење је трајало до касно у ноћ.

Паљење бадњака организовано је и у варошицама Кална и Минићево, као и у већим селима.

Д. Ђорђевић

Удружење жена „Сремица“ најстарије је у општини Пећинци, а 19. фебруара обележиће 15 година постојања. Већина чланица је у седмој деценији живота, али им то не смета да постигну све што су испланирале. Увек су као један тим кад треба да покажу умеће у везу, хеклању, штрикању, кувању и мешању колача или да покажу старинске радове својих мајки и бака.

Чланице годишње посете више од 20 изложби и манифеста-

УДРУЖЕЊЕ ЖЕНА „СРЕМИЦА“ ИЗ ПЕЋИНАЦА

Као један тим

ција широм Срема, Војводине и Србије, а стигле су и до Велења у Словенији.

На таквим скуповима стварају се нова пријатељства, размењују искуства, рецепти, мустре ручних радова. Такође, долази до умрежавања са осталим

удружењима, како из наше земље тако и из иностранства.

Чланице овог удружења су и хумане, помажу сваком коме је помоћ потребна. Будући да има одличну сарадњу са свим културно-просветним установама, „Сремица“ редовно обележава

Дан старих, Дечју недељу, Светог Саву.

Да године нису препрека да се одлично ради и путује, доказ је ово удружење које је опстало тако дуго захваљујући уложеном раду и толеранцији својих чланица.

Раду овог удружења свесрдно помаже општина Пећинци са којом имају одличну сарадњу, као и Покрајински секретаријат за рад и равноправност полова, сазнајемо од председнице удружења, Маре Миловановић **М. М.**

БОЖИЋ У СРЕМУ

Вертепи, коњаници и ватре

Млади у Срему и ове године су на Бадњи дан подсетили на традицију и стари обичај везан за игре око Христовог рођења. Младићи прерушени у вертепе и губе углавном су се могли видети у селима. Они су своје представе најпре имали у црквама,

након службе и пре поделе Бадњака, затим су ишли од куће до куће и уз песму и игру честитали Божић домаћинима. Укућани су их частили јелом, пићем и новцем, а божићној игри и песми највише су се радовали најмлађи укућани. Све је то трајало до дубоко у ноћ.

Сутрадан, на дан Божића, у појединим сремским местима млади су на коњима јахали улицама и уз божићне песме свраћали у дворишта домаћина који су оставили отворену капију, честитајући им празник. Они су их заузврат частили јелом и пићем. Кажу да су некада ови момци најчешће навраћали у дворишта Сремаца који су имали ћерке за удају.

Нису ни овога пута изостале ватре на сеоским улицама, око којих су се на божићно вече окупљали и стари и млади. Грејали су се око ватре, али и кувањем вином и ракијом. **Г. В.**

Марко Милићевић

ТРСТЕНИК

Пливали за крст часни

У општини Трстеник се и ове године на две локације на Западној Морави пливало за часни богојављенски крст: у месту Бресно Поље и на градској плажи у Трстенику. Са благословом епископа крушевачког Давида, код скеле која спаја општину Трстеник и Крушевац у месту Бресно Поље, одржано је 14. по реду витешко надметање за часни крст. Рекордна 132 такмичара, међу којима и две даме, борили су се за часни крст, а освојио га је осамнаестогодишњи Михајло Аџић. У исто време и на градској плажи у Трстенику 26 пливача се надметало за богојављенски крст. Освајач часног крста ове године је Марко Милићевић. **Д. И.**

БЕОГРАД

Пример старог акцијаша

Пензионисани просветни радници Београда имају своје удружење које постоји више година. На састанцима се игра, пева и евоцирају успомене из младости.

Вера и Данило Митровић

Интересантна је прича Данила Митровића, учитеља из Рушња, рођеног 1928. године. Он је на пет радних акција провео десет месеци. С радошћу прича о времену када је омладина обнављала и градила своју земљу. Радо се сећа сваке акције, и још добро памти лепа дружења, као и полет младих који су с песмом одлазили на посао.

Данило је спреман да своје искуство пренесе новим акцијашима за које, како каже, и данас има пуно посла у Србији. Он и његова супруга Вера били су примерни просветни и друштвени радници, који су више пута награђивани за свој рад. **М. В.**

БЕЛЕ ВОДЕ

Успешан шаховски турнир

На шаховском турниру који је поводом обележавања новогодишњих празника организовао Месни одбор СУБНОР-а Беле воде учествовало је шеснаест такмичара, међу њима и једна дама.

Организатор турнира био је Радован Савић, а судија Станоје Станковић са Умке. Финале су играли Славко Илић и Драгомир Васиљевић, а победио је Васиљевић. Најуспешнијим шахистима признања ће бити додељена на скупштини Удружења.

Оливера Ивановић отвара турнир

Даме је на турниру представљала Ира Петровић Косановић, сликарка која потиче из шаховске породице. (Њена сестра Марија вишеструки је првак Београда, БиХ и два пута првакиња Југославије, а отац Миодрог на симултанци одржаној 1948. године у Дому синдиката победио је једног од најбољих светских играча Најдорфа.)

Турнир је, иначе, отворила председница Месног одбора СУБНОР-а, Оливера Ивановић. **М. Р.**

Чланови Извршног одбора МО старосних пензионера Сремчица – Чукарица, Београд

СРЕМЧИЦА

План – хиљаду чланова

Месна организација старосних пензионера Сремчица броји 560 чланова и друга је по бројности у Београду. Најстарији члан има 93 године, а њихова врата су отворена свима, како пензионерима тако и младима.

– С поносом истичемо да имамо чланова из свих делова града а добро сарађујемо са многим организацијама у Београду и Србији. Прошле године смо много путовали, дружећи се и упознајући нашу земљу и иностранство. Планирамо да увећамо чланство, да нас буде бар хиљаду, али проблем је простор. Тренутно имамо само 25 квадрата – каже председник Милан Поповић.

Да све функционише како треба доприноси и потпредседник Радашин Јеротијевић, секретар Милица Хујић, благајница Верка Симић, о набавкама брине Љубан Покрајац, а ангажовани су и многи други чланови. Поповић посебно истиче сарадњу са Домом здравља „Симо Милошевић“ одакле сваког петка долази медицинска сестра која пензионерима мери притисак и саветује их.

Прославили су Нову годину и Светог Саву, а за март је, као и сваке године, планиран одлазак на „Сланинијаду“ у Качарево и „Кобасицијаду“ у Турију. **З. М.**

Пензионери МЗ Виногради у својим просторијама већ више од две деценије обележавају Православну нову годину. У лепо декорисаном простору, уз музику и добро расположење, дочекали су и ову нову годину. **Р. Б.**

ЧОКА

Угаљ за пензионере

Општинско удружење пензионера Чока омогућило је својим члановима да набаве угаљ по цени од 7.300 динара по тони, а моћи ће да га отплаћују на 11 месечних рата.

Угаљ ће се допремати директно из сепарације Вреоци, што је и гаранција да ће бити знатно квалитетнији, каже Ђуро Јајић, председник чоканских пензионера. **Г. О.**

ПРОКУПЉЕ

Божин чува традицију

Божин Јовановић, ентузијаста који ускоро улази у осму деценију живота, наставља традицију – новогодишњи поздрав Прокупљу са реке Топлице. Ни минус десет, ни на неким местима залеђена Топлица нису омели Божина да првог дана 2015, у подне, изнесе кајак и завесла. Тиме је Прокупчанима, и не само њима, на својеврстан начин честитао почетак Нове године.

Била је то тридесета Божинова новогодишња војња кајаком. – Неки су ме на почетку сумњичаво гледали. Сада редовно имам публику – каже Јовановић.

Докле? Само да га здравље послужи и биће још првојануарских веслања Топлицом овог Прокупчанина. **Ж. Д.**

КРАГУЈЕВАЦ

Титула Стевану Крнићу

Носилац Богојављенског крста Шумадије 2015. године је Стеван Крнић, који је ову титулу освојио и 2009. године. Традиционалну богојављенску манифестацију на језеру у Шумарицама, уз благослов епископа шумадијског Јована, организовали су Шумадијска епархија и град Крагујевац. Ове године пријавило се педесет кандидата, а међу 33 учесника изабрана жребом, нашла се и осамнаестогодишња девојка Невена Милановић из Крагујевца. Епископ шумадијски Јован и градоначелник Крагујевца Радомир Николић уручили су признања свим учесницима манифестације.

М. С.

БЛАЦЕ

Помоћ инвалидима

Почетком ове године у топличкој општини Блаце почела је акција помоћи инвалидним лицима.

Локална самоуправа издвојила је нешто средстава и први пут са хуманитарном организацијом „Пружена рука“ потписала уговор о помоћи угроженима у Блацу и околним селима.

У наредном периоду, све до краја септембра, 22 геронтодомаћице, психолог, шофер и помоћни радник обилазиће оне којима је помоћ у кућним пословима потребна. То ће много значити за 250 инвалидних лица, колико је предвиђено да добије ову врсту помоћи. **Ж. Д.**

СВРЉИГ

Божићни дани

У божићном духу хуманости, од 27. децембра прошле до 7. јануара ове године у Сврљигу је трајао седми Божићни фестивал. У тим празничним данима млади су се дружили, забављали и проводили уз богат и садржајан програм. Највећи део фестивалског посла обавили су волонтери: Ива Антић, чланица Општинског већа општине Сврљиг задужена за младе, и Стефан Јовановић, представник Канцеларије за младе, водили су активност на овом фестивалу.

Ово је била и прилика да млади из суседних средина дођу у Сврљиг. Кићене су новогодишње јелке у центру Сврљига и у селима Лалинац и Гушевац. Председница општине Сврљиг, Јелена Трифуновић, поделила је пакетиће малишанима предшколске установе „Полетарац“ и ОШ „Добрила Стамболић“. У духу толеранције обележени су Бадњи дан и Божић, а на Сврљишком Тимоку на Богојављење пливало се за часни крст. **С. Ђ.**

СМЕДЕРЕВО

Брига о најстаријима

Месни одбор пензионера МЗ „Доњи град“ у Смедереву организовао је ових дана обилазак својих најстаријих чланова, уручујући им скромне поклоне.

И поред недостатка средстава (чланарина је само 120 динара годишње), комисија за социјална питања личним ангажовањем је обезбедила скромне поклоне и доставила их члановима старијим од 85 година.

– Овде се не ради о некој социјалној помоћи, за коју, нажалост, немамо могућности, већ о људској пажњи која је у овим случајевима и значајнија – каже Живорад Ђурић, председник комисије за социјална питања. **МЗ „Доњи град“**

ПРОСЕЧНА СТАРОСТ СТАНОВНИКА СРБИЈЕ 42,2 ГОДИНЕ

Плач бебе у селима раван чуду

У Србији ће 2040. бити 6,8 милиона становника, што је за 350.000 мање него прошле године – проценио је Европски завод за статистику Евростат

Према последњим подацима о броју становника Републичког завода за статистику, у Србији је 2013. године овај свет напустило 100.000 грађана, док је рођено само 65.540 беба. То значи да држава годишње остане без града величине Ковина, Пожеге или Нове Вароши. Већ је јасно да весник бољег сутра неће бити ни демографски подаци за 2014. годину, који ће бити обрађени и објављени почетком лета. Домаћи статистичари су „избројали“ да је на старту 2014. у Србији живело тачно 7.146.759 људи. То је већ озбиљно пољуљало и још вруће резултате пописа становништва из 2011, који је показао број од 7,2 милиона.

Још мање охрабрујуће звучи податак да свака нова година, па и последња, донесе исто сазнање: у претходној је рођено најмање деце у Србији од почетка 20. века. Због негативног природног прираштаја број становника Србије се сваког дана смањи за више од 80 људи.

У поређењу са деценијом раније, данас нас је мање за више од 311.000. Просечна старост становника Србије је 42,2 године, а у појединим селима у источној и јужној Србији и изнад 50 година. На мапи Републике је чак 1.458 насеља у којима није рођено ниједно дете. У последњих десет година у иностранство је отишло да живи и ради 146.500 школованих људи на врхунцу репродуктивне зрелости.

Старост нације и мали број деце коју рађају жене у периоду репродукције највећи су непријатељи раста броја становника Србије. Републички просек старости од 42,2 године сврстава нас међу најстарије народе у Европи, а што је још горе, има делова земље где су, као у Зајечарском округу, житељи просечно стари 47 година. У овом крају Републике

најнижа је и стопа наталитета – свега 6,8 промила. Стручњаци наводе и да је у последњих 70 година просечан број деце „по жени“ више него преполовљен, чиме је спречена чак и проста репродукција становништва.

Према проценама Европског завода за статистику Евростата, број житеља Србије већ 2020. године пашће испод седам милиона, а само деценију-две касније на само 6,8 милиона.

Досадашње мере популационе политике, које се са више или мање елана спроводе дуж од деценије, нису дале готово никакав резултат. Ситуација је посебно алармант-

на у сеоским подручјима, где је плач детета – раван чуду. У градовима је 2013. године рођено 45.657, а умрло 53.169 људи, те је смањење становника износило 7.512. У селима је на свет дошло 19.897 деце, а напустио га 47.131 становник, па је минус 27.234, што чини чак 78,3 посто укупног смањења становништва. Ови подаци посебно забрињавају, јер у селима живи тачно две петине укупног становништва Републике.

Стручњаци за становништво слажу се у оцени да на кретање броја становника утиче низ фактора, а да је новац само један од њих. Број рађања зависи од развијености народа, степена еманципације жена, животних услова. Углавном се сви слажу да би решење за Србију могло да буде у некој од комбинација мера. Чак и при озбиљној вољи да се покуша зауздавање претеће демографске апокалипсе, резултат је под знаком питања. Борба за наталитет, већ је извесно, неће бити лака ни ако земља брзо изађе из економске кризе. Разлога за пад броја деце је много, и биће потребно доста труда да би се стање окренуло боље.

Зато је и геронтолошких капацитета у Србији много више него пре само тридесетак година, а потребе су и даље много веће. Друштво размишља о још неким облицима бриге о старима. Једна од идеја су хранитељске породице за старе особе. Указује се на велике а неискоришћене могућности збрињавања у породицама под патронатом државе. Према квалитету живота старих људи, на светској листи која обухвата 96 држава Србија је на 78. месту. У Европи смо на претпоследњем месту, испред Украјине. Људи трећег доба најбоље животне услове и бригу имају у Норвешкој, Шведској, Швајцарској, Немачкој...

Припремила: С. Д.

СВРЉИГ

Витална у деветој деценији живота

Животна прича 86-годишње Зорке Јовановић, учитељице у пензији, почиње 1928. године у Неготину. Од Неготина, Прибоја, Шарганском пругом до сврљешког села Варош и Сврљига провела је пуно лепих тренутака.

После смрти супруга, познатог учитеља Владе, Зорка живи сама у породичном дому у Свр-

љигу. Иако у поодмаклим годинама, она и данас чита, пише, плете, хекла, везе, чисти кућу и води рачуна о себи, што није баш често у том животном добу.

Воли да се дружи и изузетно је хумана. Успомене је везују за бивше ученике који је поштују, зову, шаљу поруке и поздраве, одржавају јој дух ведрим. Они ближи је

често и посећују и са њима разговара о свему. Иначе, у њеном дому су сви добродошли и сви су послужени: неко медом, неко кафом, а неко и саветом. Радо прича о школским данима, оценама и љубави, времену када је изабрала свог сапутника, Владу. Провели су 63 године и девет месеци заједничког живота уз обо-

Зорка Јовановић

страно разумевање. У 2015. годину улази са лепим жељама, ведром и насмејаном. С. Ђорђевић

Породична пензија и право на рад

Б. Јафимовић: Моја мајка треба да почне да прима породичну пензију од оца. Интересује ме да ли постоји могућност да у исто време буде у радном односу и да прима породичну пензију?

Одговор: Према одредбама Закона о ПИО, кориснику породичне пензије који стекне својство осигураника обуставља се исплата породичне пензије. То значи да удова која је испунила услов за остваривање права на породичну пензију не може примати и користити породичну пензију уколико се налази у радном односу или осигурању по другом основу. Дакле, не постоји законска могућност да Ваша мајка истовремено буде у радном односу и прима породичну пензију.

Изузетно, од 1. јануара 2015. корисник породичне пензије може да ради по основу уговора о делу под условом да је износ уговорене накнаде на месечном нивоу нижи од најниже основице у осигурању запослених важеће у моменту уплате доприноса, чиме је подигнута граница месечног износа уговорене накнаде до кога се не врши обустава исплате породичне пензије у случају рада по уговору о делу (до краја 2014. тај износ је могао бити нижи од 50 одсто најниже основице у осигурању.)

Туђа помоћ и нега

Г. Младеновић, Београд: Моја мајка је добила решење да има право на новчану надокнаду за туђу помоћ и негу од 18. 11. 2014. Пријатно смо изненађени и захваљујемо Фонду на ефикасности спровођења процедуре. Занима ме да ли је потребно да некоме доставимо информације о рачуну на који треба да добија уплату. Такође, да ли треба још нешто да се уради после добијања овог решења.

Одговор: Новчана накнада за туђу помоћ и негу исплаћује се на исти начин и у истим терминима када се врши и исплата пензије. Будући да Ваша мајка прима старосну пензију уплатом на текући рачун, и новчана накнада за туђу помоћ и негу исплаћиваће се на исти рачун на који се врши и исплата пен-

зије. Ваша мајка не треба да предузима било какве кораке у циљу почетка исплате новчане накнаде за ТПН по добијању правоснажног решења, јер надлежна исплатна служба такође добија примерак решења и по службеној дужности исплаћује накнаду за ТПН на рачун на који се врши и исплата пензије.

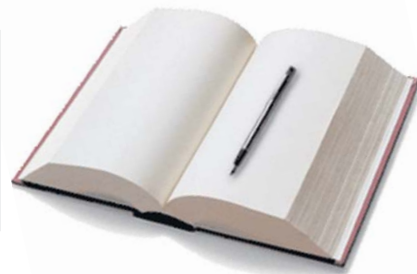
Право на пензију очуха

Весна. К., Београд: Мој други супруг који је био старосни пензионер преминуо је. Са њим сам била у браку десет година. Сада имам 47 година и нисам у радном односу. Са нама у заједници је живела и моја ћерка из првог брака, која се још редовно школује. Да ли она има право на пензију покојног очуха?

Одговор: Законским прописима који регулишу област пензијског и инвалидског осигурања изричито је прописано да после смрти осигураника, односно корисника пензије, право на породичну пензију могу остварити деца рођена у браку или ван брака, као и усвојена деца и пасторчад коју је осигураник/корисник права издржа-

вао. Издржавани пасторак има право на породичну пензију, с тим што поред осталих прописаних услова за породичну пензију за децу кориснике (детету породична пензија припада до завршетка школовања, али најдуже до навршених 20 година живота, ако иде у средњу школу, или до 26 година, ако похађа високошколску установу), тре-

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

ба да буду испуњени и услови у погледу издржавања из члана 32 Закона о ПИО.

Упућујемо Вас да поднесете

захтев за породичну пензију како би се у поступку утврдиле све меродавне чињенице и одлучило о праву.

Електронска провера података

М. Кнежевић, Нови Београд: Да ли можете да ми пошаљете мејлом износе осигурања које су на моје име уплатиле компаније код којих сам радио од 2005. до 2014. године (по месецима и по компанијама)? Постоји ли могућност електронске провере ових података?

Одговор: Фонд ПИО не приима захтеве упућене електронским путем, као што на овај начин не доставља потврде ни решења, које су предмет управног поступка.

Износи које су послодавци уплатили на име доприноса за ПИО представљају личне податке осигураника које Фонд даје само на лични захтев или захтев овлашћеног лица, тако да је потребно да на шалтеру било које филијале поднесете захтев за издавање листинга стажа осигурања.

Фонд ПИО је омогућио осигу-

раницима да електронским путем, помоћу приступне шифре – пин кода, имају увид у регистроване податке у матичној евиденцији Фонда. Захтев за добијање пин кода подноси се на шалтеру било које филијале ПИО, а поступак не траје дуго. Уз личну карту и попуњен захтев, брзо и лако може се добити пин код који трајно важи.

Радно време шалтера је радним данима од 8 до 15 часова, а филијале у Крагујевцу и Београду понедељком раде продужено до 18 часова.

Инвалидска пензија од 50 одсто

З. Михајловић, Лесковац: Инвалид сам друге категорије од 1992. године. До пре две године била сам у привременој пензији, 50 одсто инвалидске пензије. Са заснивањем радног односа пензија је стављена у фазу мировања. С обзиром на то да ми се здравствено стање погоршало, интересује ме да ли могу да се вратим поново у 50 одсто инвалидску пензију.

Одговор: Кориснику права на привремену накнаду по основу II категорије инвалидности, сходно прописима, извршено је превођење привремене накнаде у инвалидску пензију у износу од 50 одсто инвалидске пензије.

Као што знате, нема законских препрека да се корисник 50 одсто инвалидске пензије поново запосли, при чему се исплата пензије обуставља за све време осигурања. По престан-

ку поновног осигурања Вама се може наставити са исплатом пензије, али само под условом да је то осигурање престало независно од Ваше воље и без Ваше кривице (технолошки вишак, гашење фирме у којој радите и сл.). Значи, уколико дате отказ из било ког разлога или споразумно раскинете радни однос, исплата 50 одсто инвалидске пензије неће бити успостављена.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВЧИЋ	УСРЕД, НАСРЕД	НОСИТИ НА ДРУГО МЕСТО	ИЗБЕГЛИ НАРОД	ДРШКА, РУКУНИЦА	РАНИЈА ГЛУМИЦА, АЛЕНКА	ИМЕ ГЛУМИЦЕ ЖИРАРДО	ШУПЉИНЕ БИЉНИХ ЂЕЛИЈА
ПОЗДРА- ВЉАЊЕ							
АКЦИЈА ЗА ОДБИЈАЊЕ НАПАДА							
ПЛАНИНА У СЛОВЕНИЈИ							
БИЉКА ЈЕСТИВОГ ПЛОДА						СИМБОЛ ЗА УРАН ЈЕДИНИЦА СВЕТЛОСТИ	
СИМБОЛ ЗА АНШТАЈ- НИЈУМ			КРЕПКО, СНАЖНО ПРЕНАГЉЕ- НОСТ				
РАНИЈИ ГЛУМАЦ, ЏЕМС				ПЕПЕО (ТУР.) ЛУПАТИ, ПРАСКАТИ			
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	КРАЂЉИВАЦ ЗЕМЉИШТЕ				ДРШКА НА ВИОЛИНИ ИЗВАДИТИ КОПАЊЕМ		
РЕКА У ИРАКУ							ИЗБАВЉЕЊЕ
ОЗНАКА ЗА ЛИТАР		ВРСТА ЗЕМЉЕ ОСТРВО У АУСТРАЛИЈИ					ОЗНАКА ЗА СЕВЕР ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА
АПАРАТ ЗА ПРЕГЛЕД ЉУДИ							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ГРАД У ИТАЛИЈИ СТ. СЕДЕЛАЦ ИТАЛИЈЕ						
ИМЕ ВАРАЛИЦЕ БЕНДЕРА						СИМБОЛ ЗА СУМПОР ЛИХВАР, ЗЕЛЕНАШ	
ИНИЦИЈАЛИ ПИСЦА МАТАВУЉА			БИЛИЈАРСКИ ШТАП РАЦИЈА				СНЕЖНИ УСЛОВ
ДЕЛО КАРЛА МАРКСА							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	НОБЕЛИЈУМ ПАТЊА И БОЛ			ИМЕ ПЕВ. СУМАК ПОСЛЕДЊИ ЛЕЖАЈ			
СРЕДСТВО КОРУПЦИЈЕ					АВЕНИЈА (СКР.) ИМЕ ГЛУМ. ГАРДНЕР		
ГРИСТИ ЗУБИМА							
ПОВОРКА КАМИЛА У ПУСТИЊИ							
ПРВО СЛОВО		ВРСТА ПАПАГАЈА					

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: мм, пп, т, р, к, оме, анастас, забрана, грена, орића, тонкин, пала, атеница, ритопек, а, вера, сатараш, кор, ди, енигма, вапор, м, ац, дара, лимит, планови, антарес

Интензивирање миграција

После Другог светског рата миграциона кретања становништва добила су невиђене размере због промене друштвених односа и убрзаног економског развоја, нарочито због снажне индустријализације и урбанизације. Интензитет миграција може се сагледати из следећих података: од 1948. до 1953. године пребивалиште је променило више од 200.000 лица годишње; од 1953. до 1961. године више

400.000. То сведочи да је 1961. године сваки трећи становник Србије живео ван свог родног места. Процес пресељавања становништва је веома сложен и на њега утичу, поред економских и друштвених, и други чиниоци: психолошко стање, привлачност градског живота и тежња човека за бољим стандардом и променом статуса.

(Војно дело 3/2009, проф. др Слободан Мишовић)

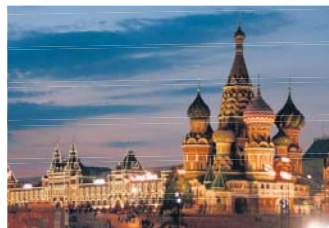
Жене чешће напуштају родно место

Подаци Републичког завода за статистику показују да је 1948. године било 22 одсто становника Србије који живе ван места рођења, док их је 2011. године било 45 одсто. У Београду станује 48 одсто особа које су и рођене у овом граду. У Борској, Браничевској и Јабланичкој области 64 одсто становника није напуштало место рођења. У Новом Саду, од 341.625 становника, досељено је чак 200.000, у Сремским Карловцима домаће становништво чини свега 39 одсто, у Петроварадину живи 74 одсто дошљака. Попис из 2011. године показује да је број жена које живе ван места рођења за 52 одсто већи од броја мушкараца, што се у ратно доба може објаснити склањањем нејачи, а у мирнодопско време традицијом (женске особе приликом удаје напуштају родитељску кућу чешће него мушкарци).

J. O.

Да ли сте знали ...

– да је Париз добио име по келтском племену Паризи које је настањивало малено острво насред реке Сене средином трећег века пре Христа?

– да руска престоница своје име дугује реци која тече кроз њено средиште? Око самог имена реке има неколико теорија. Најприхваћенија је она која тврди да реч

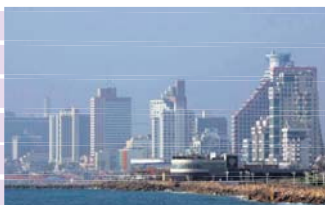
Москва долази од словенске речи која значи мутна река...

– да је Ернан Кортес када је покорио астечке домороце у Теночтитлану и дословно избрисао град са лица земље, хтео нови назив за шпански колонијални град у настајању? Пошто су локална племена позната под заједничким именом Мексика, Кортес је одлучио да новом насељу да назив Сиудад де Мексико, односно Мексико Сити.

– да је године 1788. капетан Артур Филип открио залихе питке воде за своју жедну флоту у ували у близини Порт Џексона, данашњег Сиднеј Харбора? Иако је првобитно своје слатководно насеље планирао да назове Албион, што је поетски назив за Енглеску, одлучио се за Сиднеј Коув по државном секретару лорду Сиднеју. Који никада није ступио на аустралијско тло...

– да је изворни назив данашњег Тел Авива у тадашњој Палестини био Ахузат Баиет, што у дословном преводу значи – стамбено насеље? Да није било визионара Теодора Херзла, град би остао познат као град са најдосаднијим именом на свету. Данашње име је настало комбинавањем речи из једног Херзловог дела, а могло би се превести као пролећни брежуљак.

– да је Токугава Лејасу, када је постао први војни намесник у покрајини Токугава, изградио мало рибарско село Едо и учинио га својом престоницом?

Град је с временом растао, а када се цар вратио на власт 1868. године, преселио је царску палату из Кјота у Едо и преименовао га у Токио, што значи источна престоница.

Град је с временом растао, а када се цар вратио на власт 1868. године, преселио је царску палату из Кјота у Едо и преименовао га у Токио, што значи источна престоница.

Молим за реч

Пензионери ће ипак имати и даље повластице за возњу. И заслужили су поштовање, старији су од београдских трамваја.

Биће тешка 2015. Нема шанси да буде као у оном слогану: „Уђеш, изађеш и готово“.

Лепо је стећи све са својих десет прстију, али више се исплати имати све у малом прсту.

Школујем глас, али још не знам за коју странку.

Пошто немају пара ни за мрвице, пензионери ће ступити у коалицију с голубовима.

У многим медијима раде „медијокритети“.

Моји клинци не верују у Деда Мраза, па сам опет ја морао да се испрсим.

Дејан Патаковић

Цепидлаке

Увек сам био на правом месту, тамо где не треба.

Ко гледа истини у очи, брзо ослепи.

Код ње је све вештачко, осим језика.

Сви штрајкују, па и роде.

У друштву депилираних, најтеже је цепидлаки.

Стево Бздилик

Недоказани

Паметнији полуде – попуштајући.

Остарели не трче за срећом.

Преко ноћи је остао без мирног сна.

Унапред је узвраћао ударце.

Чист рачун: ни један динар на њему.

Само сељацима може пасти – са неба.

Гладни смо свега осим – обећања.

Најбољи смо доказ да смо недоказани.

Живот је школа у којој си и ђак и учитељ.

Драган Симић

Победници

Тек кад сам ударио главом у зид, разбио сам малер!

Постигао сам аутогол, али сам се уписао у листу стрелаца.

Редовно одлазим код стоматолога. Да и ја некеме покажем зубе.

У време највећих несташница све је било у реду.

Кад год заспим у фотели, сањам да сам на функцији.

Да не бисмо попуштали под притиском, попустићемо одмах.

Увек нас је красило победнички менталитет, ма колико губили.

Ненад Ђорилић